

The background of the entire page is a light pink color. It is decorated with numerous handprints in various colors: pink, orange, yellow, blue, and purple. Some handprints are large and detailed, while others are smaller and more stylized. A large, light blue heart is positioned to the right of the main title. A thick, light blue brushstroke underline is beneath the word 'HIŠA'.

HIŠA OTROK

Glasilo Angelinega vrtca

**Junij
2019**

št.34

Kazalo

04	UVODNIK
05	Starši pišejo: MONTESSORI - Nekoč in danes
08	IZ ZAKLADNICE MONTESSORI
12	DELO NAŠIH ROK (tudi na straneh 32, 39, 45)
13	ANGELA NAS NAGOVARJA
14	DOBRI PASTIR MED NAMI
16	GODOVNI ZAVETNIKI
20	DNEVNIK DOGODKOV
30	S. MARIJA IRENA (o njenem delu)
35	POGOVOR Z VZGOJITELJICO ANDREJO
40	Starši pišejo: MONTESSORI DOMA
44	TIHA OPAZOVANJA
48	POSVETILO želvi Otu in ribi Špeli
50	IZ OTROŠKIH UST
53	Starši pišejo: HVALEŽNA SEM
56	Starši pišejo: DOŽIVETJA DRUŽIN
61	SPOMINI OTROK NA VRTEC
63	VNUKI SO NEPRECENLJIV DAR
67	ČESTITKE
68	ZAHVALE
70	ALI STE VEDELI

Hiša otrok, glasilo Angelinega vrtca
Izdaja Uršulinski zavod za vzgojo, izobraževanje,
versko dejavnost in kulturo, Josipine Turnograjske 8, 1000 Ljubljana

Odgovorna urednica: Tina Opeka

Urednik: Anton Arko

Uredniški odbor: Tina Opeka, Anton Arko, Manca Šubelj, Marja Filipčič Redžič, Neža Le Roux, Pavlina Zrimšek, Manca Marinko, Vilma Kovač

Oblikovanje: Manca Šubelj

Fotografije: iz arhiva Angelinega vrtca in družinskih arhivov

Lektoriranje: Pavlina Zrimšek

Prelom: Manca Šubelj

Tisk: Salve d.o.o. Ljubljana

Ljubljana, junij 2019

Elektronski naslov za pošiljanje člankov: angelin.vrtec@guest.arnes.si

JERCA C.
2,5 let

Ustavil bi čas, zavpil v nebo...

*Vse močnejše, vse hitreje, naokoli sem in tja,
to je zmeda, to je gonja, da nikoli še tega!
(prosto po Pavčku)*

Ko smo bili še otroci, so nam (stari) starši prebirali slikanice in pesmice, mi pa smo z občudovanjem zrl v ilustracije Marlenke Stupica, Jelke Reichman in drugih priljubljenih umetnikov. Ko danes sami beremo svojemu drobižu slikanice in pesmice, otroci zrejo v ilustracije Polone Lovšin, Damjana Stepančiča in drugih priljubljenih umetnikov, sami pa si v mislih slikamo svoje prizore. Včasih namesto deklic in dečkov vidimo na vrtiljaku balet, nogomet, plavanje, verouk, glasbeno šolo, zdravnika, obiske, rojstne dneve in zdi se, kot da se vrtiljak vrti vsak dan hitreje in močnejše. Nazadnje komaj čakamo počitnice, da stopimo za trenutek dol z vrtiljaka. A tam se vrti že drug vrtiljak ...

Ob prihajajočem sklepu vrtčevskega leta se zato z veseljem in hvaležnostjo starši oziramo na naš Angelin vrtec, kjer vladata ljubezen in mir, od koder pravzaprav veje umirjenost in se seli v naša srca, družine in domove. Je zgled oziroma umetnost mirne aktivne vzgoje brez hitenja in nestrpnosti. Te stvari starši opažamo, ko ob različnih priložnostih uspemo dobiti vpogled v delovanje vrtca. Ena takih prilik je tudi pričujoče glasilo. Na ta način starši odkrivamo vrtec še drugače kot neposredno iz ust svojih otrok ali njihovih vzgojiteljev. Od začetka do konca ga prelistamo seveda šele takrat, ko otroci zaspijo. Koliko navdušenja se razliva ob hitenju in listanju, ko otroci kažejo svoje prijatelje in iščejo svoje risbice!

Tokratna številka nas bogati z doživetji družin, montessori pristopom doma, s spomini na Ota in Špelo ter spomini otrok na vrtec, z dobrim zgledom sv. Angele, s predstavitvijo s. Marije Irene, godovnih zavetnikov in kateheze dobrega pastirja ter z besedo vzgojiteljice Andreje, gospoda hišnika in starih staršev. Reviji dajejo hudomušen in pester ton rubrike Iz otroških ust, Ali ste vedeli ter Čestitke in zahvale.

Da bi vsaj malo upočasnili vrtiljak in napravili prostor umirjenosti, nas lahko že večkrat slišan *manj je več* spodbudi h kakšni aktivnosti ali dejavnosti manj in nam prinese več skupnega družinskega časa in večjo medsebojno povezanost. Verjetno v vzgoji ne bomo zgrešili, če bomo otroku odtegnili kakšno uro plavanja ali nemščine in jo namenili igranju, branju, »šraufanju« ali kuhanju v družinskem krogu. Otrok našo ljubezen čuti skozi čas, ki ga preživimo z njim. Ali mu bomo kot popotnico za življenje v ranem otroštvu dali zavest, da je sprejet, ljubljen in zaželen ali ga bomo raje opremili z raznoterimi spretnostmi in veščinami?

V hvaležnosti za dobro vzgojo, potrpljenje in umirjenost Angelinega vrtca na pragu poletja zaželimo otrokom veselja, šolarjem blagoslova, staršem umirjenosti in prijetnega oddiha v krogu družine.

MONTESSORI

Nekoč in danes

Pri vzgoji otroka največkrat izhajam iz svojega lastnega otroštva. Poskušam se spomniti, kaj mi je kot otroku največ pomenilo in kje in kako sem razvila spretnosti in znanja, ki mi danes pridejo prav in sem predvsem hvaležna, da sem jih dobila.

Tega, kar znam, se nikakor nisem naučila tako, da so mi starši govorili, kaj in kako moram narediti, za mene so pripravili idealno okolje, da se bom lahko to naučila. Na začetku sem bila le opazovalec. Opazovala sem jih pri delu, kasneje sem jih posnemala, še kasneje sem bila v to delo postopoma vključena, ko pa sem bila starejša, sem bila že samostojna in sem lahko sama prevzela določene naloge. Obravnavali so me kot otroka v tistem trenutku mojega bivanja in ne kot nekoga, v kogar se lahko razvijem in postanem nekoč.

Tudi danes ni nič drugače. Otrok nas ves čas opazuje: od jutra, ko se zbudimo, do večera, ko gremo spat. Kako in kaj počnemo, je dovolj, da bo on sam to tudi počel, ko bo pripravljen, da se bo iz vloge opazovalca premaknil v vlogo tistega, ki posnema. Vsak otrok ima v razvoju svoj čas, kdaj bo kaj osvojil in na kakšen način. Zato mu moramo dovoliti, da v svojem življenjskem utripu in ritmu osvoji določene naloge in ne po vzorcu, ki nam ga narekuje trenutni trend in čas.

Veliko časa v svojem otroštvu sem preživela v družbi svojih mlajših bratov in sester, saj sem bila njihova starejša sestra in kasneje tudi varuška. Že zelo zgodaj sem dobila zaupano odgovorno delo pomočnice pri delu z otroki, živalmi in hišnimi opravili. Tako sem največkrat morala pomiti posodo, pospraviti, pomagati saditi na vrtu, pobirati sadeže, pripraviti hrano za živali, zalivati vrt in podobno. Sprva je bilo to v družbi staršev, kot pomoč, kasneje, ko sem bila starejša, sem postajala vse bolj samostojna. Vsako opravljeno delo samo za sebe je bila dovolj velika pohvala in nagrada.

Danes to počnemo pri nas doma tako, da spremenimo balkon v vrt in sadimo rože, začimbe in vse, kar klije ter zalivamo in opazujemo vsak dan, če je kaj zrastle. Na ta način krepimo pričakovanje in zaupanje v to, da kar smo posadili, bo tudi zrastle. Tudi če balkona ni, je dovolj ena roža v domu, za katero otrok skrbi in jo zaliva.

Svoje otroštvo sem preživela v naravi, na zelenih poljih, kjer sem nabirala rože, v gozdovih iščoč gobe ali pa sem samo čofotala v bližnjem potoku, spuščala ladvice in liste po vodi, tekmovala, kdo bo hitrejši, plezala na drevesa, nabirala vse, kar je možno, nosila veje domov za ogenj in kurila ogenj, se igrala pozno v poletno noč in lovila kresničke.

Danes so ti časi ponovno tukaj v mojem otroku, ponovno se vrti ta krog. Samo sedaj sem jaz opazovalec, nemi opazovalec, ki dopušča, da se otrok uči skozi mati naravo. Prepustimo se temu in zaupajmo, da je z našimi otroki vse v redu in da jim prav dobro gre, ko ne posegamo v njihovo igro in raziskovanje, ampak nemo opazujemo in sprejemamo vsak trenutek, ki nam je dan, kot hvaležnost.

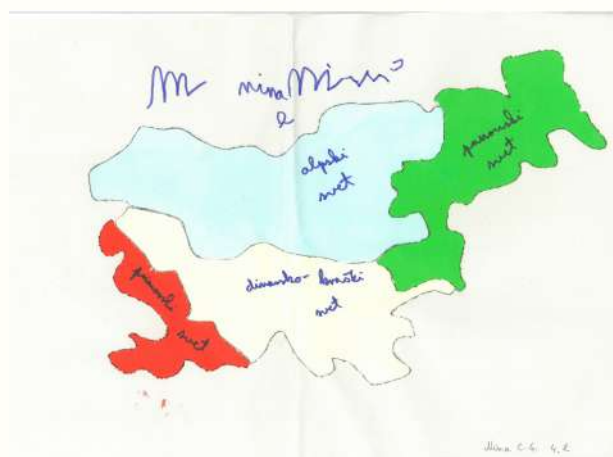
Najrajši od vsega sem bila v družbi svojih vrstnikov na igrišču in se igrala z žogo, gumitvist in podobne igre tistega časa moje generacije. Ko pogledam svojega otroka danes, se nič ni spremenilo. Najrajši je na igrišču, v družbi otrok, svojih prijateljev in vrstnikov, z žogo v roki, na gugalnici, toboganu in vsem, kar sodi v to generacijo tega časa. Sem kot opazovalec, ki se uči od njih.

Včasih starši niso imeli veliko časa za otroke, enako kot ga tudi danes nimajo, samo da o tem niso veliko in na glas govorili. Zbrali smo se ob večerih za družinsko mizo, pojedli, molili in šli spat.

Danes je pri nas doma najlepši del dneva večer, ko se zberemo za družinsko mizo, skupaj skuhamo in pojemo. Pri kuhanju in pripravi večerje sodelujejo vsi, ki so doma. Včasih tudi koga čakamo, še posebej če prihaja bolj pozno, ampak zato je pričakovanje toliko večje. Priprava jedi, mize in hvaležnost za dan, ki se izteka in za trenutke, za izkušnje in vse, kar nam je bilo dano v tem dnevu, nas povezuje v eno in bogati. Tudi mi danes živimo v pomankanju časa, zato pa je toliko bolj dragocen, ko smo skupaj. Vsak objem, poljub, dotik, pozornost, spoštovanje, druženje in praznovanje šteje. Pri otroku zagotovo.

Vesna Miloš

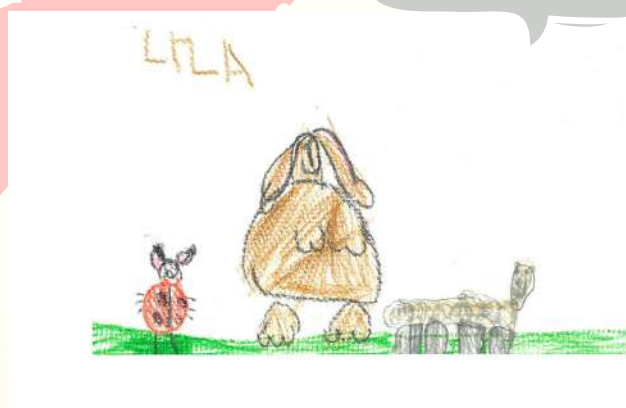
NINA C.
G.
4 leta

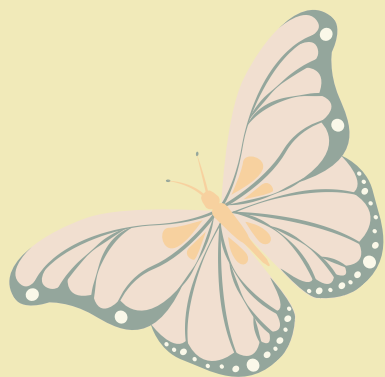

SOFIA B.
5,5 let

LIZA B.
5,5 let

IZ ZAKLADNICE MONTESORI

Inteligenca ljubezni

V zadnjih mesecih sem doživela nekaj prijetnih mimobežnih srečanj z bivšimi otroki Angelinega vrtca. S takimi, ki so ga zapustili pred petnajstimi leti, in s tistimi, od katerih sem se poslovila prejšnje poletje. Vsak otrok je pripovedoval o drobnih spominih in izžareval hvaležnost. Ob vsakem sem hvaležnost, da sem lahko bila z njim na poti, občutila tudi sama. Neopisljivo je, česa vsega sem se ob njih naučila.

Dotaknila se me je nenavadna izjava srednješolca Jakoba E., da mu je še vedno pomemben podatek, v kateri vrtec je kdo hodil. Še danes sovrstnikom zastavlja to vprašanje. Začutila sem, da to prihaja iz zavedanja, kako pomembno je, kakšne vzgoje si deležen v prvih letih življenja, in iz hvaležnosti, kaj vse je njemu samemu Angelin vrtec (vrtec montessori) dal oziroma kako ga je sooblikoval, s kakšnim pečatom ga je zaznamoval.

Malodane ob vseh srečanjih sem zaznala, da ti mladi ohranjajo inteligenco ljubezni.

V knjigi Skrivnost otroštva Marie Montessori berem: **Notranjega vodnika, ki otroku pomaga, da opazi stvari v okolju, lahko z Dantejevimi besedami poimenujemo 'inteligenca ljubezni'. Prav res gre za obliko ljubezni, ki daje otrokom sposobnost opazovanja na tako globok in skrben način, da opazijo stvari, ki jih mi odrasli zaradi neobčutljivosti že enostavno prezremo. Ali ni oblika ljubezni tista občutljivost, ki otroku omogoča, da vidi, česar ostali ne vidijo? Da zbira kvalitete, ki so na nek način skrite in jih lahko opazi le ljubezen? Prav zato, ker otrokova inteligenca vsrkava s pomočjo ljubezni in ne prizadeto, lahko opazi tudi nevidno. Ta dejavna, goreča, skrbna in stalna predanost ljubezni je značilna za otroka.**

Odrasli se branimo pred to ljubeznijo, ki bo minila. Nikoli ne bomo našli ničesar, kar bi ji bilo vsaj malo podobno. V svojem nemiru govorimo »nimam časa, ne morem, toliko stvari moram še narediti.« ... Tisto, česar si v resnici želimo, je, da smo svobodni in počnemo, kar hočemo, ne da bi se pri tem odrekli svojemu udobju.

Otrok je grozno poreden, če zjutraj prebudi mamo in očeta, ki še spita... Pa vendar, kaj drugega kot ljubezen je to, kar sili otroka, da gre k staršem takoj, ko se prebudi? Če le lahko, gre iz postelje zgodaj, ko se zdani, kot vsaka čista duša. Otrok gre in najde starše, ki še spijo, kot bi hotel reči »nauči se živeti sveto, luč je, jutro je«. ...pride čisto tiho in se jih dotakne. Oče in mati pa ga karata: »Kaj ti nisem rekel, da me zjutraj ne budi?«

»Ampak saj vaju nisem zbudil,« reče otrok. »Samo dotaknil sem se vaju, samo poljubiti sem vaju hotel.«

Kot da bi rekel: »Nisem vaju hotel zbuditi telesno, samo prebuditi sem hotel vajinega duha.«

Otrokova ljubezen je resnično pomembna. Njegova mati in oče spita vse življenje. Nagnjena sta k temu, da vse prespita. Zato je nujno potrebno, da ju novo bitje prebudi, ju ohranja s svežo in živo energijo, ki sta jo že davno izgubila. Nujno je, da bitje, ki živi drugače, pride in jima vsako jutro pove: »Tam je drugačno življenje, življenje, ki sta ga pozabila. Naučita se živeti bolje.« Živeti bolje. Čutiti dotik ljubezni.

Genialna Maria Montessori je pri otrocih torej zaznala inteligenco ljubezni in s pomočjo lastne – kot odgovor njihovi – razvila nov pedagoški pristop, ki nosi njeno ime in je pravzaprav vzgoja za mir.

Prepričana je bila, da otroci sami najbolje vedo, kako naj se učijo. In prav ta misel – da se proces učenja začne pri otroku in ne pri učitelju – je postala eden od temeljnih kamnov pri pedagogiki montessori. Do novih spoznanj jo je vodila tudi triletna deklica, ki je delala z leseno klado z valji. Maria jo je opazovala, kako je valje spet in spet vtikala v vdolbine. Vajo je ponavljala tako zavzeto, da sploh ni opazila, kaj se je dogajalo okoli nje. Ko je spravila vse valje v prave vdolbine že 42., je nenadoma »prenehala, kakor da bi se prebudila iz sanj. Nasmehnila se je, kakor da bi bila neizmerno srečna. Oči so ji žarele.«

Proces, pri katerem se otrok posveti nekemu materialu, se z njim intenzivno in vztrajno ukvarja, tako da poglobljenost in zaposlenost z njim trajata tako dolgo, dokler ni dosežena določena stopnja potešenosti - je Montessorijeva poimenovala **polarizacija pozornosti**.

Gotovo ste tudi sami pri vašem otroku zapazili take trenutke osredotočenosti, dragocene trenutke koncentracije – če jih opazite, jih ne prekinjajte! Tej posebni povezavi otroka z materialom, tej zamaknjenosti, ločitvi od zunanjega sveta, temu meditativnemu značaju – rečemo delo. Rezultat polarizacije pozornosti je **normalizacija**, saj se otrokova osebnost v celoti pozitivno spremeni. Zbran otrok razvija notranje energije, razvija občutljivost za lastne notranje potrebe, oblikuje miren in močen značaj. Postane prijazen, sočuten, poslušen, odprt, srečen, hvaležen, zgovoren, ljubezniv, veder, inteligentnejši, pripravljen sodelovati – z eno besedo: normaliziran.

V zavedanju pomena polarizacije pozornosti oziroma dela, s katerim se otrok izgrajuje, je Maria Montessori pripravila okolje. Vanj je postavila na doseg otroške roke didaktične materiale (glede na zanimanje otrok) po enega vsake vrste. S tem je dosegla, da med otroki, ki z materiali v prvih letih življenja delajo individualno, vseeno prihaja do interakcij: da se dogovarjajo, izražajo želje, izkazujejo hvaležnost. Še več, ob tem se učijo, da v življenju ni mogoče vsega dobiti takoj. Treba je tudi kdaj počakati.

Učenje in osvajanje vseh omenjenih spretnosti in veščin, se vsakodnevno odvija tudi v Angelinem vrtcu. Po zgledu Marie Montessori vzgojitelji opazujemo in sledimo otrokovemu razvoju in zanimanju. Otroke usmerjamo prek pestrega nabora materialov v sobi in predstavitev le-teh k delu. Skrbimo za red na policah, skrbimo, da so otroci v stiku s stvarnostjo in realnostjo, izločamo odvečno in ohranjamo bistveno, postavljamo meje, skrbimo za mirno in delovno vzdušje, za neodvisnost od odraslih (»Pomagaj mi, da naredim sam.«), predstavljamo in spodbujamo vljudnost in spoštljivost: pogosto uporabljamo besedi hvala in prosim; osredotočamo se na dobro, ki se nam dogaja; izražamo, kaj cenimo ipd. Vsakodnevno vadimo z otroki igro tišine, ko umirimo telo in obmolkujemo. Za eno ali dve minuti. Ob tem doživljamo blagodejnost miru.

Otroke vzgajamo k temu, da bi spoštovali delo drugega, da bi bili pozorni na roke tistega, ki dela, na usmerjenost njegovih oči k rokam (ki so njegovi zunanji možgani), da bi zaznali zbranost in trud bližnjega.

Od tod pravilo, da smo v vrtcu tiho: se ne kličemo, ne vpijemo. Osebi, ki jo potrebujemo, položimo dlan na ramo kot znak, da čakamo njene pozornosti.

Od tod tudi naša prizadevanja in visoka pričakovanja, ki jih gojimo ne samo do otrok, ampak tudi do staršev: da se v prostorih vrtca hodi počasi, da se govori tiho, da skušamo biti čimbolj diskretni – v želji, da ne bi prekinili zatopljenosti otroka pri delu. Že ob jutranjem prihodu v vrtec se je treba zavedati, da so vselej v sobi že otroci, ki so prišli pred nami: eden že stopica po labirintu, zgrajenem iz rdečih palic, drugi prebira prve besede, tretji si šele išče delo, četrti zajtrkuje, peti že zbrano sestavlja ...

Tako pripravljeno okolje, kamor otroci dan za dnem vstopajo, omogoča njihovo samostojnost in izpolnjenost, izzove neverjetne potenciale, ki jih je Bog položil v vsakogar, pričara veselje nad enkratnostjo vsakega otroka, nagovarja k spoštovanju sebe, drugih in okolice, omogoča spoznanje, da to, kar počne posameznik, vpliva na okolico in da je soodgovornost za prihodnost sveta na vseh. Otroci z uresničevanjem svojih intelektualnih, socialnih in duhovnih potreb pridobivajo občutek za osebno dostojanstvo in notranji mir, in odraščajo v svobodne in odgovorne mladostnike. Maria Montessori je zaupala v sposobnost človeka, da bo ustvaril boljšo, srečnejšo in bolj mirno družbo.

Ob na začetku omenjenih srečanjih in njihovih svetlih življenjskih zgodbah (prostovoljno delo, prevzem materinstva, animatorstvo, nudenje prve pomoči, prevzemanje odgovornosti v mladinskih organizacijah...) sem videla žar in prepoznala vrednote, za katere se trudimo vsak dan. Razumela sem, zakaj pravijo, da današnji svet potrošništva in tekmovalnosti kliče po ljudeh, "vzgojenih po montessori." Prevzel me je optimizem Marie Montessori, da je živeti bolje res mogoče in da mir v svetu ni utvara.

Neža Le Roux

JAN K.
5 LET

Delo naših rok

Angela nas nagovarja

Prav gotovo ste pod arkadami na vrtčevskem igrišču že opazili veliko leseno skulpturo, ki jo je izsekala Mihaela Žakelj. Ste opazili, kako pokončna je njena drža, ko se oklepa križa, in kako odprto je njeno naročje in dlan, da se lahko k njej privije otrok in odrasel? To je podoba sv. Angele Merici.

Sv. Angela Merici je bila rojena leta 1474 v Desenzanu, majhnem mestu ob Gardskem jezeru v Italiji. Ko ji je umrla sestra, jo je zelo skrbelo za njeno večno srečo. Veliko je molila zanjo. Kmalu za tem, ko so umrli tudi starši, je njo in brata kot sirota vzel v svojo družino stric v Salo. Po navdihu Svetega Duha se je posvetila Bogu v frančiškanskem tretjem redu z odločitvijo, da bo svoje življenje združila samo z Gospodom in njegovo Cerkvijo.

Z načinom življenja in globokim odnosom z Bogom je postala duhovna voditeljica mnogih in jim pomagala napredovati v njihovem osebnostnem razvoju in jih tudi vodila v vse globlji odnos z Bogom. Zavzemala se je zlasti za dekleta in žene, ki so hrepenele po večji bližini z Bogom, a jim življenjske okoliščine tega niso dopuščale. Z ustanovitvijo Družbe sv. Uršule je postavila temelje uršulinskemu redu in dala smernice za delovanje.

Njen lik duhovne voditeljice, vzgojiteljice, sestre in matere je še vedno živ in vedno znova usmerja pogled k bistvenemu – k ljubezni do Boga in bližnjega, k podarjanju svojega časa, svoje majhnosti, svojih darov in svojih molitev tistim, s katerimi se srečujemo.

Pri ustanavljanju Uršulinskega zavoda in opredeljevanju dejavnosti smo svoje zamisli usklajevali z navdihom Svetega Duha in Angelinimi smernicami. Nič nenavadnega ni, da je ime Angelin vrtec zazvenelo blago v naših ušesih in je zavibriralo v naših srcih. Zavedli smo se, da je prav sv. Angela lahko skrbna varuhinja in priprošnjica pri Bogu za najbolj nežne cvetove našega naroda, njihove vzgojitelje, starše in celotne družine.

Kadar se zazremo v skulpturo pod arkadami, naj nas prešine zagotovilo, da je varstvo sv. Angele trajno in ostane tudi potem, ko mali ne tekajo več okoli njenega krila in njihove družine ne prihajajo več na vrtčevsko igrišče. Sama pravi: »Vedno bom sredi med vami, podpirala bom vaše molitve.«

Na praznik Nedolžnih otrok, 28. 12. 2018
s. Darjana Toman

Dobri pastir med nami

Kateheza dobrega pastirja

Kateheza Dobrega pastirja poteka v vrtcu enkrat na teden za vsako skupino. V vsaki sobi se otroci razdelijo na pol. Ena polovica odide v atrij, druga polovica pa na telovadbo. Čez uro in pol se skupini zamenjata.

Kateheza se prične že pred prostorom atrija. Z otroki se nekoliko umirimo, roko položimo na srce in mu prisluhnemo. Pogovorimo se o tem, koga bomo v tem prostoru lahko slišali (Jezusa). Pokličem vsakega otroka po imenu (ali to stori eden izmed otrok) in ta vstopi v atrij. Tam vsakega otroka že čaka stol pred mizo z materialom, ki je na vrsti za predstavitev v tistem tednu.

Predstavitve so točno določene za čas v cerkvenem letu ter razdeljene na triletno obdobje (otrok tako v treh letih vidi predstavitve vseh materialov). Nekateri materiali se predstavljajo vsako leto (Zadnja večerja, Dobri pastir ipd.). Vsak vzgojitelj, ki vodi atrij, ima za seboj opravljeno izobraževanje in praktično usposabljanje za katehezo Dobrega pastirja, tako da lahko vodi otroke skozi predstavitev, delo, meditacijo. Seveda brez prisotnosti Svetega duha vse to lahko preide le na besedno podajanje.

Ko so vsi otroci v atriju, najprej zapojemo pesem, s katero pozdravimo vsakega otroka posebej. Nato se spomnimo tudi navzočnosti Boga in zapojemo pesem »Bog je tu«. Začne se predstavitev.

Otroci se predstavitev veselijo in pri njih z veseljem sodelujejo. Po vsaki predstavitvi sledi še nekaj vprašanj, ki vodijo v razmišljanje. Zaključimo s pesmijo, povezano s predstavitvijo. Otrokom pokažem, kam pospravijo material, ki sem ga predstavila, pokličem otroke po imenu in nato lahko odidejo na delo z materiali, ki so v atriju. Delo poteka podobno kot v sobi, le da so materiali povezani s krščanskimi vsebinami (priprava vrčkov za sveto mašo, duhovnikova oblačila, Jezusovo rojstvo itd.). Če mlajši otroci vzamejo material v roke in še niso videli predstavitve, jim preberem iz knjižice, kjer so besede natančno prepisane iz svetega pisma, in jim pokažem predstavitev. Starejši otroci pa že delajo povezave med materiali, liturgijo in mašo.

Otrokov razvoj vključuje vse vidike telesa in uma, srca in duha. Ko smo v stiku z otroki, starimi od 3 do 6 let, smo v stiku z osebami, ki živijo v drugačnem svetu. Tudi v drugačnem verskem svetu. Njihov odnos in način življenja z Bogom je drugačen. Otroci imajo posebno vrsto veselja, ko so v odnosu z Bogom. Imajo tudi izjemno zmožnost uživanja v Božji navzočnosti. Zmožni so se popolnoma predati Božji ljubezni in se vanjo potopiti. Otroci se čudijo in to je zaklad, ki ga je treba negovati v duhu otroka.

Vir: Dobri pastir med otroki; Pot v veselju

Janja Burjek

MARK S.
3 leta

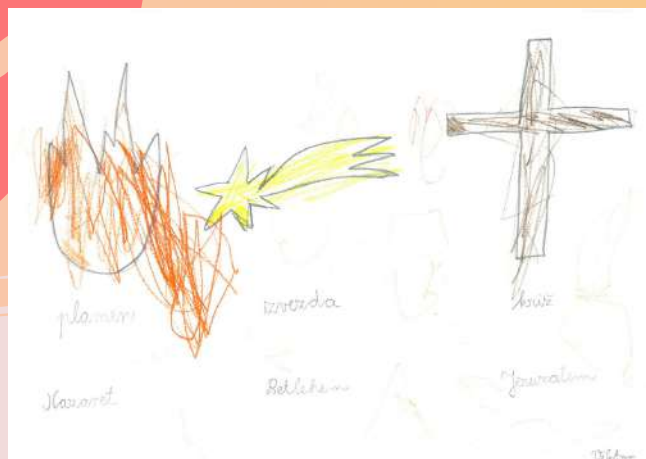

ALBINA T.
5 let

ANDRAŽ K.
3 leta

VIKTOR K.
3 leta

GODOVNI ZAVETNIKI

Sveti Samuel

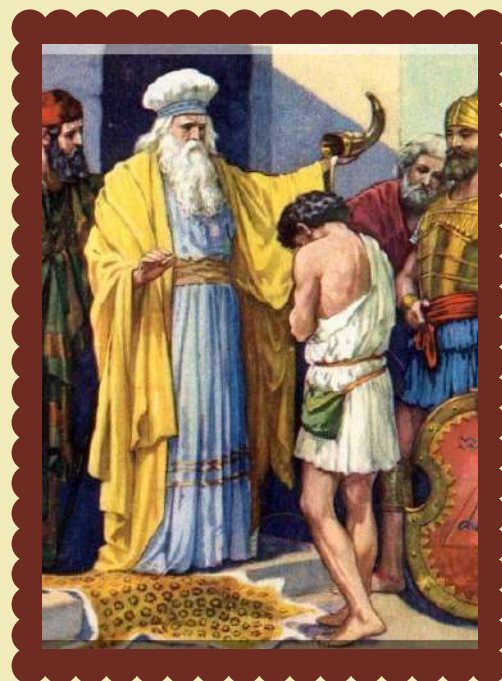
Sveti Samuel, svetopisemski prerok in sodnik, goduje 20. avgusta.

Sveti Samuel, prerok, je bil od Boga poklican še kot deček. Nato je deloval v Izraelu kot sodnik. Po božjem ukazu je mazilil Savla ljudstvu za kralja, toda pozneje ga je Gospod zavrnil zaradi nezvestobe. Kraljevsko maziljenje je podelil tudi Davidu, iz katerega rodu je bil rojen Kristus.

Po Svetem pismu je bila Samuelova mati Ana nesrečna žena, ki je zaradi nerodovitnosti morala trpeti zasmehovanje svoje tekmice, moževe druge žene. Toda na koncu je Bog uslišal njeno molitev: spočela je in rodila sina. Dala mu je ime Samuel, govoreč: »Od Gospoda sem ga izprosila«. S to zgodbo je povezan tudi pomen, ki ga pripisujejo imenu Ana.

Zanimivosti:

1. Svetopisemsko ime Samuel izhaja iz enakega latinskega imena, to pa iz starogrškega Samouel, to pa iz hebrejskega Šemu'el, ki pomeni »ime Boga« ali »ime je Bog« (šem ali šemu pomeni »ime«, 'El pa »Bog«).
2. Različice imena: Samo, Sami.
3. Ime Samuel je omenjeno že v Trubarjevem Abecedariju.
4. Iz jugoslovanske zgodovine je znan Samuel (Samuilo), car makedonskih Slovanov (976– 1014), ki se je skupaj s svojimi brati uprl Bizantincem in ustanovil prvo makedonsko državo s središčem v Prespi in Ohridu. V bojih z Bizancem je razširil meje svoje države. Ko je bila Samuelova država največja, je obsegala vso Makedonijo, Albanijo, Zeto, Bosno in severno Bolgarijo.

Povzeto po:

Kdaj imam god?: godovni zavetniki za vsako ime in za vsak dan / Simon Lenarčič. – Koper: Ognjišče, 2013.

Svetnik za vsak dan, Del I in II / Silvester Čuk – Koper: Ognjišče, 2004.

Vse o imenih v Sloveniji / Simon Lenarčič – Ljubljana: Modrijan, 2012.

www.druzina.si

www.aleteia.org

www.svetniki.org

Sveti Julijan, mučenec, skupaj z ženo Baziliso goduje 9. januarja.

Sveti Julijan in sveta Bazilisa sta bila mož in žena, živela sta v Egiptu, na prehodu iz 4. v 5. stoletje.

Sveti Julijan, edini sin bogatih in pobožnih staršev, je bil rojen v Antiohiji (današnji Siriji). Krščanski učitelji so mu zgodaj vcepili ljubezen do vere in do deviškega stanu. Ko je dopolnil osemnajst let, so ga starši, da njihov rod ne bi izumrl, zaročili s plemenito devico Baziliso. Ko sta se mlada dva poročila, sta sporazumno sklenila, da bosta živela kot brat in sestra. Po smrti Julijanovih staršev sta bogato dediščino namenila ubogim. Hišo sta spremenila v zavetišče, kjer sta sprejemala preganjane kristjane in jim stregla – Julijan moškim, Bazilisa ženskam.

Tedaj pa je ravno izbruhnilo novo preganjanje kristjanov. Julijan in Bazilisa sta goreče prosila Boga, naj jima podeli stanovitnost do konca. Bazilisa je kmalu nato umrla.

Cesarski namestnik Marcijan pa je Julijanu zapovedal, naj na svojem domu časti malike. Julijan pa mu je odgovoril, da hoče služiti le Jezusu, zato je Marcijan ukazal, naj zažgejo Julijanovo hišo in ga privedejo pred njegov sodni stol.

Ko je oblastnik spoznal, da Julijan vztraja v svoji veri, ga je ukazal mučiti sredi mestnega trga, da bi kristjane ostrašil. Ko so ga mučili, so prišli mimo otroci iz šole, med njimi tudi oblastnikov edinček Celz. Ta je stekel k mučencu, se ga oklenil ter ga prosil, da bi smel z njim trpeti in umreti. Oblastnik je ukazal, naj ju ločijo, pa jim to ni uspelo, zato so oba, Julijana in otroka, odpeljali v ječo. Ponoči je prišel tja duhovnik, ki je krstil dvajset vojakov, nekaj drugih mož in malega Celza. Naslednji dan je cesarski namestnik Marcijan obsodil enaintrideset krščanskih spoznavalcev na smrt: vrgli so jih v kadi, napolnjene z vrelo smolo. Čez nekaj dni je ukazal na grmadi sežgati tiste vojake, ki so se dali krstiti, za Julijana in še nekatere druge pa je pripravljajl novo preizkušnjo.

V najlepšem mestnem templju je pripravil daritev, h kateri je velel pripeljati Julijana in tovariše, da bi tudi oni darovali. Ko je Julijan prišel tja, je pokleknil in molil in glej, kot bi trenil, so se rušili maliki, zidovi so pokali in zasuli mnogo poganskih duhovnikov. Tedaj so jih rablji še bolj mučili, vendar vsa mučila niso nič zmogla nad njimi, zato je Marcijan ukazal, naj jih z mečem obglavijo. Tako so nebeško slavo dosegli 9. januarja leta 303. Julijana upodablja z mečem v roki, okoli njega pa so razbiti kipi malikov.

Zanimivosti:

1. Ime Julijan izhaja iz latinskega imena Julianus, to pa iz starorimskega rodbinskega Julius in pomeni »pripadajoč Juliju, izhajajoč(a) od Julija«, Bazilisa pa pomeni »kraljevska«.
2. Latinsko rodovno ime Julius razlagajo kot skrajšano ime iz Jovilius v pomenu »Jupitrov, božji«. Najznamenitejši predstavnik te rodbine je bil Gaj Julij Cezar, rimski vojskovodja in državnik. Njegov pranečak Avgust je bil začetnik julijsko-klavdijske dinastije. Oba rimska vladarja sta s svojimi imeni ovekovčena v imenih mesecev julij in avgust. Julij Cezar je vpeljal po sebi imenovani julijanski koledar. Leta 1582 so ga zamenjali z gregorijanskim koledarjem, ki ga je dal izdelati papež Gregor XIII.

Sveta Zofija

Sveta Zofija, mučenka, goduje 15. maja.

Rodila se je v začetku 3. stoletja v Rimu, umrla pa mučeniške smrti, prav tako v Rimu, okoli leta 250 ali 305.

Zavetnica: vdov, priprošnjica za rast poljskih pridelkov.

Novi rimski koledar je god sv. Zofije opustil, ker o tej svetnici ni dovolj trdnih podatkov, pri nas pa jo še vedno najdemo v vseh koledarjih, saj je med ljudmi zelo priljubljena, znana tudi kot 'mokra Zofka'. Poleg tega po tej svetnici nosi ime lepo število slovenskih žena in deklet.

Sveta Zofija je še ena v vrsti svetnic iz prve krščanske dobe, o kateri ni zanesljivih podatkov, tako da se lahko opremo zgolj na ljudsko izročilo oziroma legendo. Že njeno ime kaže na to, da je bolj alegorična podoba, saj pooseblja pojem modrosti. Po imenu je omenjena v Kalistovih katakombah ob Apijski cesti v Rimu in tistih pod cerkvijo sv. Pankracija.

Zgodba o trpljenju vdove in mučenke iz zgodnje krščanske dobe, s katero istovetijo sveto Zofijo, je legendarna. Po tej zgodbi je bila Zofija odlična kristjanka iz Milana, ki se je po moževi smrti s tremi hčerami (Fides – Vera, Spes – Nada in Caritas – Ljuba) preselila v Rim, kjer so vse tri umrle kot mučenke za krščansko vero. Po krajevnem izročilu se je to zgodilo pod vladjo cesarja Decija okoli leta 250. Njena želja, da bi trpela in umrla za Kristusa, se je izpolnila. Mati in vse njene tri hčere so bile obtožene, da so kristjanke in po hudem mučenju so jih usmrtili. Svetnico upodabljajo kot mater s tremi otroki, z mučeniško palmo in s knjigo v rokah.

Neko drugo poročilo pa navaja, da je bila Zofija devica in so jo prijeli skupaj s sveto Kvirilo v Dioklecijanovih termah. Ker sta vztrajali v krščanski veri, naj bi ju usmrtili okoli leta 305. Njen grob je v cerkvi sv. Martina v Rimu, relikvije pa častijo tudi v cerkvi sv. Petra v Rimu.

Zanimivosti:

1. Ime Zofija izhaja iz latinskega in starogrškega imena Sophia, to pa iz starogrške besede sophia, kar pomeni modrost in učenost.
2. Različice imena: Zofka, Zofi, Sofija, Sofia, tudi Sonja (ki je pomanjševalnica ruske oblike imena Sofija).
3. Kot pove njeno ime, je postala poosebljenje pojma modrosti. Čaščenje božje modrosti sega v prve čase krščanstva. Sveti Modrosti je posvečena znamenita cerkev Hagia Sofia v Carigradu, ki je sedaj spremenjena v mošejo.
4. Po cerkvi sv. Sofije, postavljene v 6. stoletju, je od 14. stoletja dalje poimenovano glavno mesto Bolgarije – Sofija; nekdanje se je imenovalo Sredec.

5. Pregovori:

Filip napija (3. 5.), Zofija popija (15. 5.).

Sveta Zofija vino popija (pregovor o Zofiji, ki je značilen za Belo krajino, namiguje na skrb, da bo slaba letina grozdja oziroma slab pridelek vina, če bo na ta dan mokro).

Če Zofija (15. 5.) zemlje ne poškropi, vreme poleti prida ni.

6. Običaji:

V ljudskih koledarjih je takoj za ledenimi svetniki, zato jo tudi imenujejo »mrzla ali mokra (po domače: »uscana«) Zofka«. Pri kmečkih opravilih in pri sajenju domačih vrtnih rastlin je njen god še vedno pomemben, saj lahko šele po tem dnevu postavimo na prosto balkonsko cvetje. Včasih pa je veljalo, da so smeli otroci šele na njen god prvič bos iz hiše (Zofija namreč »zemljo žegna«).

Povzeto po:

Kdaj imam god?: godovni zavetniki za vsako ime in za vsak dan / Simon Lenarčič. – Koper: Ognjišče, 2013.

Svetnik za vsak dan, Del I in II / Silvester Čuk – Koper: Ognjišče, 2004.

Vse o imenih v Sloveniji / Simon Lenarčič – Ljubljana: Modrijan, 2012.

www.druzina.si

www.aleteia.org

www.svetniki.org

DNEVNIK DOGODKOV

Izlet vrtca na sadjarsko kmetijo Erjavec, v Gorenji vasi
pri Ivančni gorici

Sv. maša ob začetku šolskega leta

Adventni čas

Zelena soba

Oranžna soba

Rdeča soba

Miklavž

Sejem v pasaži

Blagoslov vrtca - BOŽIČ

Skupni blagoslov
vrtca pred božičem

Ogled jasic v Dravljah

Rumena soba

Skupna sv. maša ob prazniku sv. Angele

Duhovnik Rafo Pinosa

Uvod v očenaš (rumena soba)

Uvod v mašo (vijolična soba)

Uvod v pozdrav miru (zelena soba)

Zahvale

Obisk predsedniške palače, oktober 2018

Obisk pri g. predsedniku
Borutu Pahorju

Sladoled v predsedniški palači

Devetdnevnica
sv. Angele

Obisk v domu starejših v Trnovem

Radi plezamo na drevo (zelena soba)

Zelena soba - skupinska

Snežne radosti

Zaključni izlet na Šmarno goro z otroci, ki bodo odšli v šolo

S. Marija Irena

Kaj bi starši morali vedeti o mojem delu?

Široko vprašanje, na katerega bo težko podati strnjen odgovor. Skozi vsa leta življenja se srečujem s stiskami ljudi, zato mi tudi sedaj, ko se v svojem poklicnem življenju srečujem z najrazličnejšimi ljudmi, ki se znajdejo v težavah, na robu svojega življenja, ta svet ni tuj. Poleg dela v našem vrtcu se trikrat tedensko srečujem še z ljudmi, najrazličnejših starosti in statusov, ki se name obračajo za psiho-svetovalno spremljanje in pogovore. Po izobrazbi sem univerzitetna diplomirana teologija in magistra zakonskih in družinskih študij. Končano imam paraprofesionalno montessori izobraževanje ter Katehezo dobrega Pastirja 3–6 let. Sem v procesu izobraževanja za kreativno igralnega terapevta za otroke ter Senzointegrativnega terapevta (tudi s poudarkom za delo z otroki).

Pri svojem delu se zelo pogosto srečujem tudi s starši, ki si želijo, da bi njihove otroke nekdo videl v realni luči, takšne, kot so, nadarjene na svojih področjih, ubogljive na svoj način, prisrčne v svojem dojemanju življenja. Na drugi strani pa srečujem otroke, ki so nasilni in agresivni, na videz brezbrizni ali preveč navezani na starše. Zakaj? Ker so to po večini le prestrašeni otroci, kjer se pogosto, v ozadju njihovih na videz suverenih drž, odraža strah, da bodo izločeni ter da bodo ostali sami in bodo vsi okoli njih obupali nad njimi. Strah jih je, da bodo skozi vse življenje ostali »zapečateni« kot tisti, katerim je vsak sporočil, da se z njihovo nemogočnostjo ne da zdržati. Da, srečujem otroke, ki imajo materialno vsega dovolj, pogrešajo pa odnos, bodisi med mamo in očetom bodisi njun odnos do njega samega. Pogrešajo t. i. mirne čase brez preprirov (vsaj ne pred njimi), pogrešajo čas, ki bo namenjen samo njim in zanje, kjer mobilni telefon, delo, stremljenje h karieri in tablični računalnik lahko mirno počakajo, ker je v starševskih očeh, kot otrok, bolj pomemben kot vse ostalo.

Srečujem otroke, ki pogrešajo toplino besed, pogrešajo odrasle, ki znajo in zmorejo spodbuditi, opogumiti ter mirno počakati, da jim otroci razložijo svoje razmišljanje, ideje, svoj svet. Da, srečujem otroke, ki niso zahtevni, a jih okoliščine privedejo, da »besede stiske« prevedejo v destruktivno obnašanje, ki poniža njih same ter ljudi okoli njih. Srečujem veliko najstnikov, ki mi odstirajo svet, ki je podoben svetu otroka, ki ga nikoli ni nihče jemal zares, mu dal mesta, se zanimal zanj. Da, začne se res že v 1. letu, v 2. letu, 3. letu življenja itd. Kar se zapiše v otroka že v rosnih letih, je izrednega pomena.

Srečujem pa tudi otroke, ki se jim v očeh pogosto iskri nagajiv pogled, poln topline, otroške pristrčnosti in spontanosti. Srečujem otroke, ki so polni humorja, ki jim ustvarjalnost poganja kri po žilah in me njihova nalezljiva energija prevzame, da se vsako jutro z velikim veseljem odpravim k njim. Da, odhajam k otrokom, ki mi odstirajo drugačen svet, svet, kjer moja razumska logika velikokrat ne zdrži in je poln presenečenj in izzivov. Da, srečujem otroke, ki me postavljajo pred izziv drugačnega pogleda, pogleda na bistveno: z vprašanjem, ali verjamem vanje ali ne? Ali zaupam, da zmorejo sami ali vse želim narediti namesto njih? Ali jih spoštujem v njihovi samostojnosti človeške osebe ali ne? In še bi lahko naštevala. Vem, drzno, a vendar: marsikaj od zgoraj zapisanega srečujem tudi v našem vrtcu.

Da, srečujem pa se s stiskami tudi na vzgojnem področju. To so stiske staršev. Mnogi so tako postavljeni pred posebne izzive vzgoje. Hkrati pa se srečujem tudi s tistimi, kjer jim je na področju vzgoje morda nekaj več prihranjenega. Oboji ste dragoceni. Zakaj? Ker ste starši naših otrok, otrok, ki ste nam jih zaupali in želite, da se jih vzgaja v duhu pedagogike Marie Montessori in to znotraj našega, Angelinega vrtca. In hvala za vam za to zaupanje.

Izrednega pomena pri vsem mojem poslanstvu mi je, kako se k stiski otroka pristopa, kako se jo vzame zares, se jo upošteva in spoštuje kot lastno stisko otroka ter išče načine, kako jo ubesediti, strokovno umestiti in razširiti pogled ter sprejemati in regulirati načine reagiranja otroka, staršev in vzgojiteljic. V poseben izziv in obogatitev mi je iskati načine, kaj bi bilo najbolje za »konkretnega« otroka, ki je v težavah ter ob tem iskati načine pristopa za konkretno pomoč in svetovanje tudi staršem, vzgojiteljicam in navsezadnje celotnemu sistemu vrtca. Da, to je moj način dela v našem vrtcu. In to delo opravljam z velikim veseljem, pogumom in vero z mislijo, kako nekaj lepega je opazovati in spremljati rast in napredek otroka. Spremljati ta vaš mali, a hkrati neizmerno velik čudež življenja.

s. Marija Irena Stele

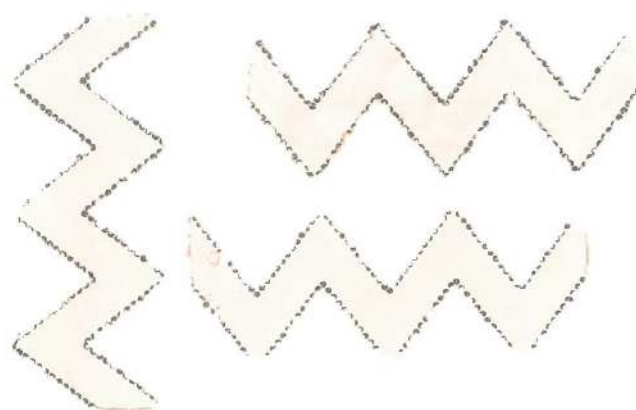
Delo naših rok

Natan V.
2 leti

Samuel T.
3 leta

Samuel T.
26.11.18
4.2.

Mirjam N.
17 mesecev

Lara O.
6 let

Pogovor

z vzgojiteljico ANDREJO

Otroci so zelo pristni, neposredni in iskreni

Po vašem pojočem narečju slišimo, da ste v Ljubljano prišli s primorskega konca. Kje ste odraščali in kako vas je pot pripeljala v prestolnico?

Res je, naglas me kljub dolgoletnemu bivanju v Ljubljani še vedno izdaja. 😊 Prihajam iz Goriških Brd, iz majhne vasice Gonjače, kjer sva skupaj s starejšo sestro preživeli svoje otroštvo. Doma imamo vinograde in nekaj sadovnjaka, tako da sem večino prostega časa preživela zunaj, v naravi. Vrtec in osnovno šolo sem obiskovala v Goriških Brdih, srednjo šolo pa v Škofijski gimnaziji Vipava. Po končani srednji šoli sem se vpisala na študij socialne pedagogike in tako me je pot zanesla v Ljubljano, kjer sem še danes.

Ste si že kot otrok želeli postati vzgojiteljica ali je ta želja prišla kasneje?

Že kot otrok sem se najraje igrala igro vlog – učiteljica v šoli. Željo, da bi delala z ljudmi, sem torej gojila že od malih nog. Študij mi je odprl zelo široke možnosti, tako za delo z najmlajšimi, kot tudi za delo z odraslimi ter starostniki. V srednješolskih in študijskih letih sem veliko svojega časa namenila delu v različnih prostovoljskih organizacijah (Skala, Zavod Cirius v Vipavi, Človek za druge, Karitas Samarijan), kjer sem poleg pridobivanja izkušenj spoznavala, kaj je tisto, kar si res želim delati. Delala sem tako s predšolskimi kot tudi z osnovnošolskimi otroki. Postopoma se je oblikovala želja za delo s predšolskimi otroki. Tako sem začela delati kot študentka v javnem vrtcu, kjer sem lahko svoja sveža znanja bogatila in nadgrajevala s prakso.

Kdaj ste se prvič srečali z montessori pogledi na vzgojo in kaj je bilo odločilno, da ste se odločili, da bo to vaša poklicna pot?

Po končanem študiju se mi je zdelo, da sem sicer pridobila ogromno znanj s področja pedagogike in psihologije, pogrešala pa sem znanja s področja didaktike in tako sem začela iskati študijsko smer, ki bi me zanimala. Ravno v tem času (leta 2014) sem se preko znanke поближе seznanila z montessori pedagogiko ter začela s prebiranjem osnovne literature, deli Srkajoči um in Skrivnost otroštva. Ob prebiranju knjig sem se navdušila nad samim pristopom, ki otroka spodbuja in mu pomaga na poti k samostojnosti in odgovornosti, ter se v letih 2015/2016 odločila za študij montessori pedagogike, za starostno obdobje 3-6 let.

Torej je bilo delo v Angelinem vrtcu že zelo blizu. Kdaj ste prišli v naš vrtec?

V Angelin vrtec sem prišla maja 2016.

Kakšna so bila vaša razmišljanja, vtisi, ko ste začeli z delom v našem vrtcu?

Na začetke dela v Angelinem vrtcu imam lepe spomine, predvsem me je navdušilo in nagovorilo mirno, urejeno okolje, ki je prilagojeno otroku in spodbuja njegov razvoj. Obenem pa me je nagovarjalo tudi to, da se v vrtcu trudimo živeti krščanske vrednote.

Koliko vas otroci v službi utrudijo? Je lahko velika razlika med dnevi? Ali je kakšno obdobje, ko že vnaprej veste, da bo delo bolj naporno?

Seveda, so nekatera obdobja, ki so malo težja, eno izmed teh je npr. uvajanje, ko otrok potrebuje čas, da sprejme novo okolje, nove osebe, da se počuti varnega in sprejetega. To je eno izmed obdobj, ki je težko (ker je novo, drugačno) tako za otroke kot tudi zame. Sicer pa delo z otroki doživljam kot vzajemni proces – tukaj ne gre le za dajanje, temveč pri svojem delu tudi ogromno prejemem. Otroci so veliki učitelji. Če jih pozorno opazujem, me naučijo stvari, ki jih v nenehnem hitenju in naglici pozabljam živeti. Predvsem me vedno znova spomnijo, kako pomembno je živeti sedanji trenutek.

Kakšna je razlika v delu, če si vzgojitelj v jaslični ali vrtčevski sobi?

Hmm, to je vprašanje, na katerega zelo težko odgovorim. Gre za dve popolnoma različni starostni skupini, ki potrebujeta povsem drugačen pristop in način dela. Sama narava dela se razlikuje: v jaslih na primer otroci potrebujejo več bližine odraslega, nežnosti, hkrati pa je to zelo pomembno obdobje, kjer otrok usvaja prve korake v svet samostojnosti. Pri tem potrebuje več spodbude in pomoči s strani odraslega. V drugi starostni skupini (3-6) so otroci veliko bolj samostojni, potrebujejo nove in večje izzive, vzgojitelj postopoma stopa v ozadje in z budnim očesom spremlja otroka pri njegovem delu ter mu s skrbno pripravljenim okoljem pomaga, da razvija in plemeniti svoje potenciale.

Starši vzgojiteljem Angelinega vrtca zelo zaupamo. Vemo, da otroci pri vas ne bodo deležni le varstva, temveč tudi pristnih, iskrenih odnosov in pravega vodstva glede odnosov in življenjskih vrednot. Otroke v Angelinem vrtcu spodbujate, da so pozorni na to, kakšne odnose gradijo z drugimi. Kako se otroci odzivajo na take spodbude?

Res je, vzgojitelji v Angelinem vrtcu se zelo trudimo, da vzgoja ne temelji le na golem učenju, usvajanju novih veščin in znanj, temveč otroke učimo in pripravljamo na življenje. V sodobni družbi, ki je zelo individualistično naravnana, je prava umetnost, kako otroke vzgajati za nekaj več, za lepe odnose, ki temeljijo na solidarnosti, sočutju, empatiji in veselju do življenja. Opažam, da so otroci zelo dovzetni za tovrstne spodbude, velikokrat mi predstavljajo zgled s tem, koliko empatije in solidarnosti zmorejo pokazati. So zelo

pristni, neposredni in iskreni. Ko se na primer mlajšemu otroku nekaj raztrese, nekoliko večji otroci takoj prihitijo na pomoč, pomagajo stvar pobrati oz. jo pomesti. Večji otroci so res pravi pomočniki – pomagajo mlajšim otrokom, da se obujejo, oblečejo. Veliko jim pomeni, če lahko nekaj naredijo za drugega. Teh primerov je tekom dneva zelo veliko, se odvijajo zelo spontano in nevsiljivo ter so prisotni tako na vrtčevski kot tudi na jaslični strani.

Katero vzgojno knjigo bi svetovali staršem?

Staršem bi v branje svetovala knjigo dr. Zorana Milivojevića in sodelavcev z naslovom Mala knjiga za velike starše.

Katera so tri vzgojna »pravila«, ki jih pri delu upoštevate najpogosteje?

Tri pravila, ki se jih pri delu z otroki najpogosteje poslužujem, so doslednost, ljubezen in potrpežljivost.

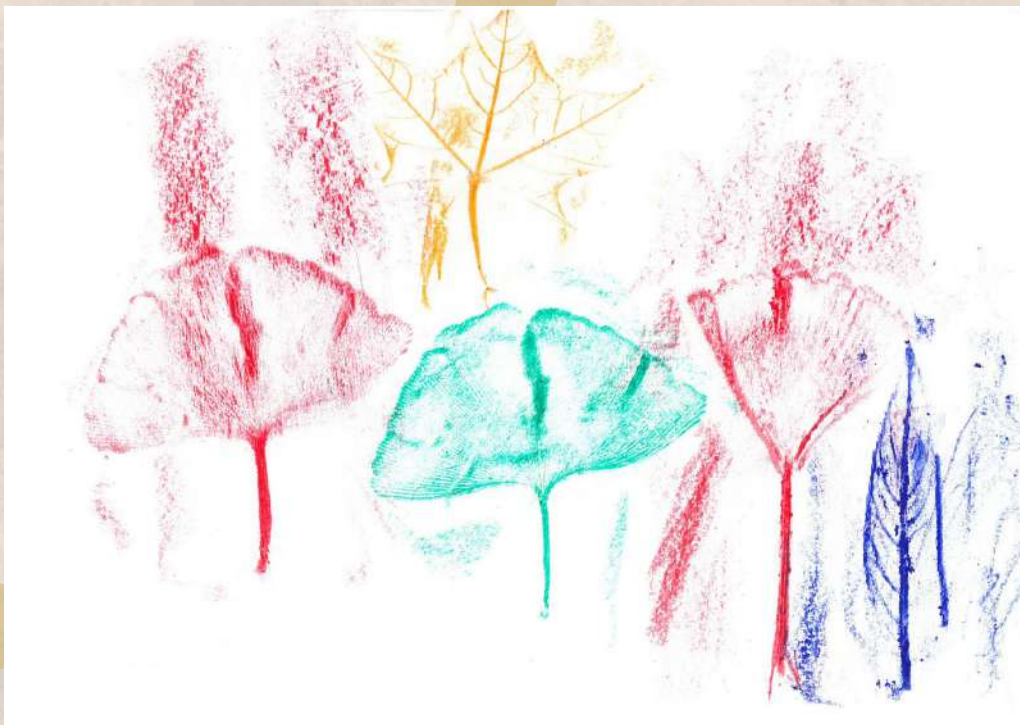
Se po vašem mnenju življenje v vrtcu močno razlikuje od življenja doma?

Če bi na hitro odgovorila, bi morda rekla, da niti ne. Življenje doma in življenje v vrtcu ima nekaj stičišč – tako doma kot v vrtcu veljajo ustaljena pravila, življenje v skupnosti zaznamujeta red in vsakodnevna rutina. Seveda je to samo ogrodje, znotraj pa se prepletajo medosebne vezi, ki življenje v skupnosti gradijo in ga bogatijo. Obstaja pa seveda poglobljena razlika med življenjem doma in vrtcu: družina je tista primarna otrokova celica, ki je ne more in ne sme nadomestiti življenje v vrtcu. Vrtec in zaposleni v vrtcu smo samo dodatna pomoč in podporni steber staršem pri vzgoji in seveda se čas v vrtcu ne da primerjati s časom, ki ga otrok kvalitetno preživi v svoji primarni družini.

Jan
5 let, 8 mesecev

Inja F.
3,5 let

Delo naših rok

Montessori doma

Družina Lah o svojem vsakdanu

Mami pripoveduje:

Od doma po navadi odhajam prva, zato mnogokrat zamudim jutranji ritual upiranja (pre)oblačenju in odhodu v vrtec, sem pa hvaležna možu, ki potrpežljivo vsakič znova otroka, ki negoduje, nese do kolesarnice in nato mirno odpelje v vrtec. Ko se srečamo popoldne, se razveselimo drug drugega in počnemo skupaj veliko stvari: mesimo testo in pečemo pice, štručke, piškote in pite; sestavljamo kocke, tiste lesene in tiste Lego, gradimo skednje in pristajališča za helikopterje – in nato kocke zagnano pospravljamo nazaj v škatle; beremo knjige in gledamo slike; poslušamo glasbo (še posebej všeč so nam Svetlanine pesmi, Coco Rosie, Ariel Pink in skupina The Beatles); skuhamo in pojemo večerjo in nato v postelji zopet beremo in beremo in beremo ... Ko se mi ob Smetiščnem mucu ali Potepuhu in lučki že globoko spi, se Edgarju še vedno iskrijo oči in še daleč je spanje.

Ob vikendih pogosto odhajamo na obisk k babici in dedku v Krško ali k stari mami in atu v Poljansko dolino, česar se Edgar zelo veseli. V soboto dopoldne se na tržnici oskrbimo s tempehom, kakšno zelenjavo in ribami, spijemo kavo in mleko in – preden se naredi prehuda gneča – že odhitimo domov. Redno obiskujemo tudi živalski vrt in odkar so uredili večje letalnice za sove, si privoščimo dolg, krožni sprehod in pri losu spijemo čaj ter pojemo piškot.

Odkar živim z Edgarjem, vem, da največ v življenju štejejo potrpežljivost, kompromisi in dobra volja. Iz kuhinje sem prav zavoljo dobre volje pregnala red, tako da testo sedaj mesimo tudi v zraku, če je treba, kar pade na tla ali se prilepi na strop, pa sproti pobrišemo. Da le vsi sodelujemo in da je okusno, kar nato nastane. Kot so že izrekli modrejši od nas: na koncu šteje tisto, kar si sprejel in naredil, in ne tisto, čemur si se izognil.

Ati pripoveduje:

Jutra so – kot morda še za marsikoga – najbolj stresen del dneva, saj se Edgar pogosto upira jutranjim aktivnostim, tudi zajtrku, ki ga za vzpodbudo vedno čaka na mizi. Ko ga zbudim, se razjezi in šele ko se prebija do kolesa, se zamisli, meditira in se ne upira več. Ko prideva v vrtec, obvezno prebereva meni za zajtrk in se razveseliva jedi, ki ga čakajo.

Popoldne se z Edgarjem loviva, divjava, se motava mami pod nogami – dokler ne zapoje radijska kukavica (in za njo še vrabček) in je čas za večerjo, po njej pa za srečanje na kavču, na katerem pregledujemo knjigo Zemljevidi, še posebej se zadržimo v Afriki, kjer

je slavna reka Nil, kjer je savana z vsemi možnimi živalmi. Ob zemljevidih mu pripovedujeva o potovanjih in bivanju v tujini, nato pa načrtujemo, kam vse se bomo odpeljali z vlakom in letalom.

Veliko berem o Marii Montessori in njenih naukih, a navdihujoče besede včasih v vsakodnevni rutini ob razposajenem in nenehno navihanem otroku, ki ima svojo (močno) voljo, ne najdejo pravega mesta. A kadar ga – nam je vsem lepo.

Edgar pa pove:

Zjutraj mi ni všeč, da me zbudijo, saj se mi takoj zdi, da bo treba v vrtec. Večkrat preverim in vprašam, če gremo danes v vrtec. V vrtcu je sicer fino, ampak na počitnicah je bolje. Takrat sestavljam kocke in zgradim skedenj za bale, garažo za avione in velik žerjav.

Rad imam: bagre, letala in helikopterje; zebre, pave in petelinčke; njoke, kašo in čokoladne piškote; peskovnik, kopanje in smučanje; da gledam ladje in račke na Ljubljani in ribe v morju; da mi mami in ati bereta pesmi v ruščini ali angleščini ali francoščini; vožnjo s poganjalcem, ampak samo nekaj časa, saj se potem malo naveličam. Všeč mi je velika knjiga Zemljevidi, ampak najraje v njej pa imam savano (spomnim se, da je prijateljica od mami zadnjič rekla, da gre v savno, ampak se je zmotila, je mislila v savano). Tam so žirafe in sloni in zebre in ena majhna zebra je pa tudi v živalskem vrtu. To je Edgar-zebra!

Nimam rad: da se živali oglašajo, da moram sam jesti juho, da gremo v gledališče, da me mami ali ati priganjata, da moram zvečer zaspati, da gre avto na avtocesti bolj na glas.

Ko se neham igrati, pospravim igrače, da ponoči ne izginejo. Knjigo pustim odprto na kavču, da lahko potem spet berem. Tako imam rad in se jezim, če mi jo ati zapre.

Všeč mi je, če se zvečer stisnemo kot sendvič: mami je štručka, ati je skuta, jaz pa sem nutela. Ali pa me ati kot bager lopato dvigne visoko v zrak. Takrat zavriskam, ker sem vesel!

T 1809 Tabla sto

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
41	42	43	44	45	46	47	48	49	50
51	52	53	54	55	56	57	58	59	60
61	62	63	64	65	66	67	68	69	70
71	72	73	74	75	76	77	78	79	80
81	82	83	84	85	86	87	88	89	90
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

Tibor T.
5,5 let

Ita Bibi K.
6 let

Oskar K.
5 let

Ava M. D.
4 leta

Marko G.
4 leta

6 + 1 =	7	7 + 1 =	8
6 + 2 =	8	7 + 2 =	9
6 + 3 =	9	7 + 3 =	10
6 + 4 =	10	7 + 4 =	11
6 + 5 =	11	7 + 5 =	12
6 + 6 =	12	7 + 6 =	13
6 + 7 =	13	7 + 7 =	14
6 + 8 =	14	7 + 8 =	15
6 + 9 =	15	7 + 9 =	16

Dominik M.
5 let

10	10	10	10	10	10	10
10	10	10	10	10	10	10
10	10	10	10	10	10	10
10	10	10	10	10	10	10
10	10	10	10	10	10	10

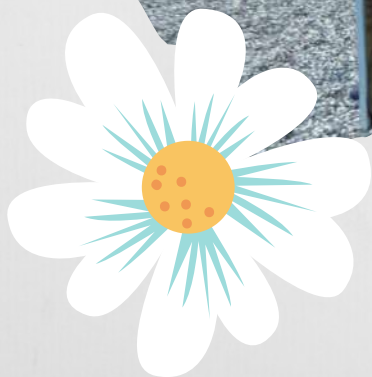
Tiha opazovanja

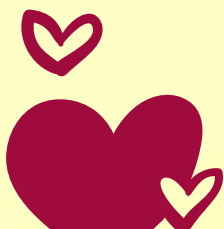
g. Andrej Dovč

Kaj opazim pri otrocih Angelinega vrtca?

V vrtcu sem že delal, leta 2000; vidim, da je tukaj prisotnih več motoričnih materialov (odpiranje ključavnic, zabijanje žebeljev). Otroci so živahni povsod, tako tukaj kot v javnem vrtcu; so pa tukaj mešane skupine. V Angelinem vrtcu je več stvari, ki jih drugi otroci spoznajo šele v šoli – pospravljanje posode, dežurstvo pri kosilu.

Določeni otroci me vedno pozdravijo in radi pomagajo – prenašati posode v avto, ko grem po kosilo ali opazujejo, kaj delam: vseč jim je tudi puhalnik za listje in čistilec snega. Ko pridem kdaj v sobo zaradi popravil, imam takoj opazovalce, ki kaj komentirajo in bi radi pomagali. Radi opazujejo, kaj delam in tudi radi mi povejo, če je treba kaj popraviti, na primer ponovno napolniti zračnice na kolesih.

Delo naših rok

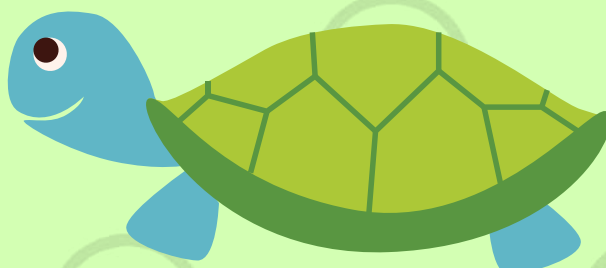
Posvetilo

Želva OTO

Jeseni 2014 so prvič v zgodovini Angelinega vrtca otroci dobili »hišnega ljubljénčka«. Svet staršev se je odločil in pripeljal ŽELVO. Rusko kornjačo. Na oklepu je imela zapisane tri težko razberljive znake. Še najbolj so spominjali na besedo OTO (v resnici pa je šlo za številko 030). Tako je želva dobila ime in v hipu postala ljubljénka otrok.

Da je bil stik z Otom vsem otrokom pravično zagotovljen, je omogočal njegov terarij na kolesčkih in urnik, ki je veleval njegovo vsakomesečno selitev iz sobe v sobo. Da so bile selitve stresne, so nam sporočali njegovi iztrebki, ki so se med prevozom pojavljali v nenavadno veliki meri. Otroci so poskrbeli za čiščenje le-teh, Oto so dolivali vodo in skrbeli za hrano. Na sprehodih so zanj nabirali regrat in podobne zeli, od svojega kosila odstopali listek solate ali kos paradižnika. Tudi trkanje po oklepu, božanje, dvigovanje in spraševanje, zakaj se Oto ne premika, je postalo vsakdanjost. Ni bilo redko, da je Oto ob mnogih otrocih okrog sebe otrpnil, oživel pa prav med njihovim počitkom. Takrat je kopàl, s kremplji praskal in sploh povzročal hrup. Se je dogajalo, da so vzgojiteljice iskale otroka, ki ne more biti pri miru, na koncu pa se z vzdihom predale s »Ti-ti-ti, Oto«. Tekom let smo Ota med igro tišine spuščali, da se je plazil po sobi, med igro na igrišču pa se je pasel zunaj. Da ne bi ušel, je vedno skrbel nekdo od otrok – skrbnika je bilo prepoznati po posebnem obesku okrog vratu. S. Cirila je bila tista, ki je skrbela, da se je Oto redno »okopal«. Roza banjica je služila za njegove kopeli. Da smo imeli v vrtcu prav želvo, je bilo fino tudi zato, ker imamo v zoološki omari sestavljank kot predstavnika plazilcev želvo. Tekst, ki spremlja sestavljanko gre takole: »Telo plazilcev je blizu tlom...« Pomen besed je z Otom postal otipljiv in oprijemljiv.

Poleti 2018 je Oto ponovno otrpnil. Smo čakali, da zopet odpre usta, da skrči nogo, da se skrije pod oklep. Ko predolgo ni storil nič od tega, smo se zavedli, da je poginil. Položili smo ga v kartonsko škatlo in ga nesli po sobah od otroka do otroka. V slovo še zadnji Otov krog – pospremljen s tišino (tokrat ni šlo za igro). Ota smo predali Inštitutu za perutnino, male sesalce in plazilce, kjer so ugotovili vzrok pogina: zamašitev prebavnega traku.

Po skoraj letu dni se še zgodi, da ob razvojem krogu želv kakšen izmed otrok zavzdihne: »Pogrešam Ota!« Res, neverjetno, koliko veselja, koliko zanimanja in pozornosti lahko prinese ena živalca! Menim, da je čas za novo »udomačitev«.

Vzgojiteljica Neža Le Roux

Riba Špela

Kar pomnim, je bila riba Špela del nepogrešljiva sopotnica našega vrtčevskega življenja. Po pripovedovanju prvih vzgojiteljic iz Angelinega vrtca je riba Špela najprej bivala v velikem akvariju v vrtcu skupaj z ostalimi ribami. Po skrbnem opazovanju se je ugotovilo, da je takrat še majhna zlata ribica jedla ostale svoje »kolegice« v akvariju. Zato so jo osamili. Njeno domovanje je postala okrogla steklena buča, kjer je brezskrbno plavala in rastla.

Leta 2008, ko so se odprle jasli, je riba Špela dobila svoje mesto v jaslilih in nov, večji akvarij. Prav kmalu je postala osrednji del jaslične garderobe. Otroci, ki so se uvajali v novo okolje, so radi opazovali njeno razgibanost. Bila je zelo priljudna, sledila je človeški roki, plavala tja, kamor se je na steklu njenega akvarija pokazalo kaj, kar jo je zanimalo. Otroci in tudi odrasli smo jo vzljubili. Včasih, ko sem ob koncu tedna prihajala v jasli, da jo nahranim, me je spreletela misel: »Koliko generacij otrok in staršev je bilo v našem vrtcu? Vsi se spomnijo velike oranžne ribe Špele.«

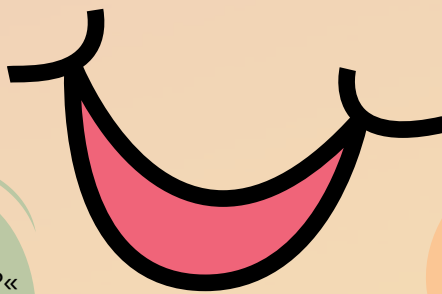
Toda nekega jutra, ko je vzgojitelj Martin prišel v službo in želel ribo Špelo nahraniti, je opazil spremembo. Špela je negibno lebdela v vodi. Tako se je zaključila skoraj 17-letna kariera velike ribe, ki je spremljala generacije otrok in staršev, ki so prihajali skozi vrata Angelinega vrtca.

s. Cirila Alič

Timotej
4 leta, 5 mesecev

iz otroških ust

Vzg. P.: »Edgar, did you wash your hands?«
Edgar: »Saj sem že wash your hands.«

Oranžna soba se odpravlja na sprehod;
ko gremo skozi velika železna vrata,
nas Klara pouči: »Je Zdravko rekel:
'Buhvar prstek tukej noter dat!'«

Katarina F.: »Danes sem v parku
videla, da so se drevesa oblekla,
ker jih zebe.« (Videla je
nakvačkane kose, ki so jih
namestili na debla.)

Za popoldansko malico je
puding; Aleksander
komentira: »Kočoladen
puding imamo.«

Vzg. Manca: »Kje živi volk?«
Sara: »V knjigi ... Pa v živalskem
vrtu.«

Julian pere perilo v sobi. Ko
je majčka še od mila in čisto
mokra, me vpraša: »Kako
se naredi to majico suho?«

Pustna sobota
Mami: Bomo pekli miške danes?
Sara: A so miške že mrtve?
Mami: Ne, iz moke jih bomo
naredili.
Sara: Kako bodo pa miške prišle
iz moke?

Klara vzgojiteljici Pavlini: »Sem
bila bolna, me morate toplo obleč,
ko gremo ven, zapet ta toplo
bundo do vrha!«

V času, ko je bil vrtec brez
ogrevanja, je otrok vprašal s.
Cirilo: »A ste ona dva, ki sta
zaprla ventile, že kregali?«

Ravnateljica Tina je hospitirala v
montessori vrtcu na Ptuj, kjer je
eden od otrok ogovoril: »Ti pa ne govoriš
po naše.«

Tina ga vpraša: »Ali me vseeno
razumeš?«

Otrok odgovori: »Ja.«

Tina: »Potem je pa v redu. Ti govori po
štajersko, jaz bom pa še vedno po
notranjsko. Pomembno je, da se
razumeva.«

Boter na obisku
Boter: Marko, pridi sem, dvigni
noge, greva samokolnico peljat.
Marko (se mu ni dalo): Ne da se,
imam gumo počeno.

Marija Leni A., ko se je ati naslonil na njeno nogo: »Au, ati! Tuki si me zbolel!«

Vzgojiteljica: »Boste pri vas doma imeli še kakšnega dojenčka?«

Fantek: »Ne.«

Vzgojiteljica: »Kako to?«

Fantek: »Ne vem, se je mami tako odločila.«

Deklica iz ozadja: »Ne! Tako se je Bog odločil!«

Benjamin ponavadi jé jajčno omleto, tokrat pa dobi na mizo jajce na oko. Vzklikne: »Hura! Zrelo jajce!«

Samuel T.: »Dragi Bog, hvala, ker imam vse.«

Sestrični Lare S. je izpadel zob. Larina reakcija: »Uuu, meni se pa zobje nepremično majejo in mi zato še niso padli ven.«

Neža: »Moja mami štodera (študira), ker jè študentsko hrano.«

Po televiziji je dokumentarec o Nizozemski: »Nizozemska je znana po svojih sirih ... « Benjamin: »Po zlobnih sirih. Benjaminova sestra: »Rekli so: po svojih sirih.« Benjamin: »Po zlobnih sirih, ker so gor bacili – ker si ljudje ne umivajo rok, veš.«

Zelena soba, zjutraj štejejo otroke. Vzgojiteljica pove, da Mile zaradi selitve ne bo. »Saj že vem!« vzklikne Sofia. »Šla je živet v cerkvico (Cerknico), jaz bom šla pa na kmetijo!«

Adam Leonid: »Očka, ali veš, zakaj je pozimi kratek dan? Zato, ker drugače sneg ne bi preživel.«

Mama pride po Benjamina (rumena soba) v vrtec. Benjamin priteče, zavzdihne in pojamra: »Ah, veš, danes zabava v vrtcu ni bila bogve kaj.«

Samuel Č. (3,5 let): »Nimamo dovolj sob doma, pol pa mami in ati skupaj ležita.«

V pričakovanju bratca:
Jerca: »Mami, a grem lahko tudi jst v trebuščka k Nacetu?«
Mami: »V trebuščka k Nacetu bi šla? Kaj bi pa tam delala?«
Jerca: »Igrala bi se.«
Mami: »Kakšne igračke pa misliš, da ima Nace v trebuščku?«
Jerca: »Živalce.«

Emanuel (3,5 let) gleda mamine slike v albumu. Vidi sliko, na kateri mama drži majhno deklco iz Angole. »Mami, kje smo pa mi tega črnega zgubili?«

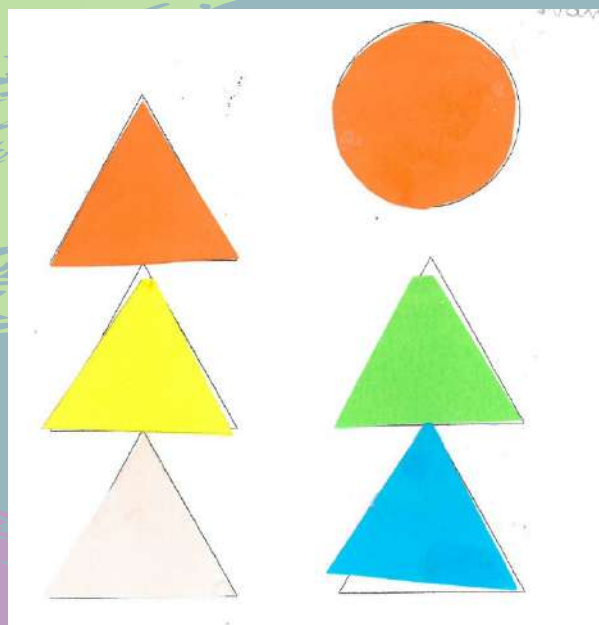

Tomaž Č.
4,5 let

Ivan K.
4 leta

Pija B.
2 leti, 3 mesece

Hvaležna sem

"Najpomembnejše obdobje v življenju niso leta univerzitetnega študija, temveč obdobje od rojstva do šestega leta starosti." Maria Montessori

Maria Montessori je poudarjala, da je prvih šest let življenja ključnih za nadaljnji razvoj človeka, kar so kasneje potrdili tudi drugi znanstveniki. Eno od njenih sporočil je bilo tudi, da se otroci, ki jih obdaja spoštovanje in jih okolje stalno spodbuja k učenju in pridobivanju novih spretnosti, hitreje naučijo samostojnega dela.

Naši otroci so večino dneva v vrtcu, proč od staršev, zato ni nepomembno, kakšno okolje jim vrtec nudi. Rada bi izrazila hvaležnost vrtcu, vzgojiteljicam in drugim zaposlenim, ki skrbijo, da naši otroci preživijo v vrtcu lepe trenutke, ter jih spodbujajo k ustvarjalnosti, veselju do učenja, pridobivanju samodiscipline, samozavesti in empatije. Spoštovanje do otrok in njihovih potreb se čuti na vsakem koraku. Otroci imajo zadosti prostora tako znotraj kot zunaj, imajo kolesarsko stezo, hrib za sankanje, lahko se igrajo zunaj tudi v dežju ... Lokacija vrtca je idealna za obisk tržnice, muzejev, zanimivega dogajanja na ljubljanskih ulicah, hkrati pa so le nekaj korakov stran od gozda.

Popoldanski živžav na igrišču je popolnoma v nasprotju z delom otrok v sobi. Nekajkrat sem prišla v vrtec sredi dopoldneva ali zgodaj popoldan. Tišina v sobi, v kateri je bilo 20 otrok, je bila neverjetna. Otroci so skoncentrirano delali z materialom, pazili, da niso motili drugih ... Tudi na večerih, ki jih mame in očetje preživimo v vrtcu, vidimo, kako so otroci umirjeni, ko delajo, kako samozavestni so pri opravljanju del iz vsakdanjega življenja in kako se veselijo skupnih trenutkov v krogu.

Zaupam vrtcu, da naredi vse, da bodo otroci pridobili prave temelje, da zrastejo v ustvarjalne, samostojne, vztrajne ljudi, z občutkom za soljudi in skupnost.

Mateja Bizilj Pogačar

Sofia B.
5 let, 9 mesecev

Jaz v Angelinem

artcu

Manca C.
5,5 let

Tobija L.
5 let

Klara Bunyada Ž.
2,5 let

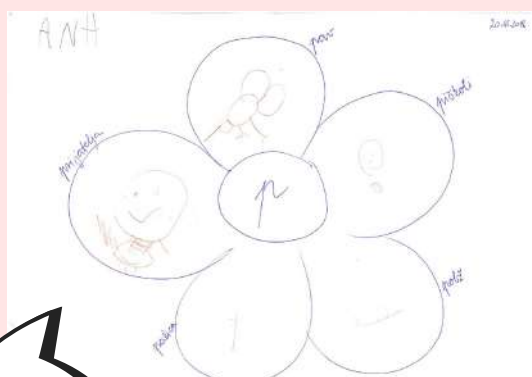

David S.
3 leta

Anže P.
4 leta

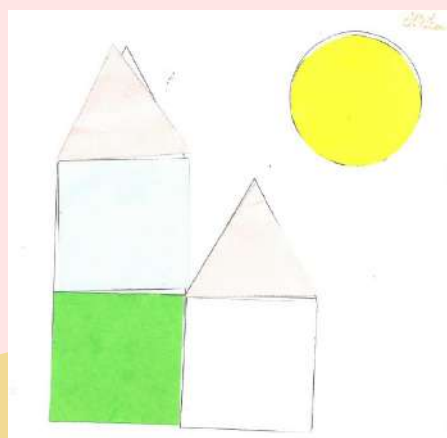
Anamarija F.
5 let

Ruben V.
5 let

Mila M. D.
6 let

Neža Z.
4 leta

Mars Hal K.
3,5 let

Marta P.
4 leta

Doživetja družin

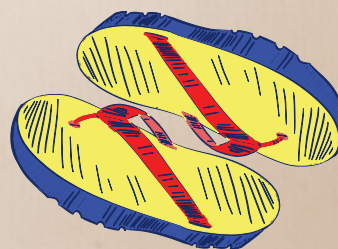
Če makaronček pade v pesek, ni več za pojest

Skupaj sva prepotovala že več kot pol življenja. V tem času sva se rada odpravila kam po svetu, blizu in daleč, tudi čez ocean in pod ekvator, v velika mesta in afriške savane. Vedno z nahrbtnikom in brez natančnega načrta poti. Ko se nama je pridružila Jerca, želja po odkrivanju tujega in drugačnega ni zamrla, na pot gremo zdaj skupaj.

Stara nekaj tednov je Jerca prvič prespala v šotoru onkraj severne državne meje, pri dobrih dveh mesecih se je pripeta na moj trebuh potepala po pobočjih italijanskih Dolomitov, gosti hrani se je privajala na stopnicah rimskih trgov, svojo prvo rojstnodnevno svečko pa upihnila med krokodili v Avstraliji. Ja, to je bil njen prvi let. Priznam, da me je tik pred odhodom na letališče stisnilo, kako bomo prestali to dolgo pot z 11-mesečnico, ki se kot mnogi njeni vrstniki včasih pač odloči neutolažljivo jokati in kričati, in da sem se tolkla po glavi, zakaj nismo šli najprej na "poskusno vožnjo" kam po Evropi. Toda vse je minilo brez najmanjšega zapleta in kmalu po dvomesečnem pohajkovanju po tej oddaljeni celini sva že začela sanjariti o novih destinacijah.

Ker se seveda spleča izkoristiti ugodnost brezplačne letalske karte za otroke do 2. leta starosti, smo se na pot odpravili tudi minulo pomlad, s sramežljivo 22-mesečnico brez plenice. Letalo je pri tej starosti bolj pestra izkušnja: brali smo pesmice, risali vlake, se malo sprehajali. Kot super potovalna igrača (zaradi omejitve prostora v dveh velikih nahrbtnikih veliko igrač pač ni mogoče vzeti s sabo) pa so se izkazale igračke v kinderjajčkih, ker jih je strašno zabavno odpirati in nazaj pospravljati, sestavljati in razstavljati, premešati in ponoviti zgodbo. Tudi čakanje ob prestopanju ni težava, saj imajo letališča igrala, še bolj zanimivi pa so seveda tekoči trakovi in stopnice.

Muškat, glavno mesto Omana, nas je ob pristanku tiste marčevske noči pozdravil s poletnimi temperaturami. Letališka opravila z vstopnimi formalnostmi in vizumi so se vlekla, so nas pa zaradi Jerce postavili v krajšo vrsto. In ob prvem stiku tisti znani občutek trka z drugačno kulturo, drugačnimi navadami in arabskim načinom sporazumevanja.

Povsod po mestu diši po kadilu, silhueto rišejo številni minareti, iz katerih se večkrat na dan zaslišijo klici k molitvi. Moški pretežno v belih dišdašah, ženske pa najpogosteje v abajah z barvno usklajeno ruto. Prevladuje sicer črna barva, a pogled od blizu razkrije čudovite čipke, bleščice, vezenine in druge dodatke, ki pa niso ovira niti pri igranju nogometa. Nisem samo jaz navdušena nad opazovanjem različnosti, tudi svoji mali radovednici želim privzgojiti zavedanje, da smo na svetu različni.

Tako kot vsa dežela ima tudi glavno mesto doooooolge plaže. Te v Muškatu oživijo kaki dve uri pred sončnim zahodom: otroci se podijo po plitvinah, škropijo in lovijo rake, na enem koncu klapa tipov nekaj zavzeto debatira, družčina na drugem si pripravlja piknik. Tudi mi z veseljem prevzamemo navado in dneve končujemo na plaži. Najina potrpežljiva Jerca, ki čez dan spi v nosilki, pri miru čaka na 30 stopinjah, ko je to potrebno, jé, kar pač restavracija ponuja, si to vsekakor zasluži. Pa tudi sama nič manj ne uživam v čofotanju po valovih in brkljanju z grabljicami in lopatko po mivki. Če se le da, na plaži tudi prenočimo.

Velik del potovanja smo namreč opravili z najetim avtomobilom in domačim šotorom, ki smo ga postavili na najlepših lokacijah, saj je kampiranje v tej redko poseljeni deželi brez kampov dovoljeno povsod. Ker najem avtosedeža v izbrani lokalni agenciji in tudi njegova uporaba na sploh pač nista v navadi, so nama celo sami svetovali, da bo ceneje, če ga kar kupiva. Našla sva tudi nekaj takih, ki so ustrezali mednarodnim varnostnim standardom (saj veste, so imeli tisto nalepko) in res niso bili dragi. Dodali smo še nekaj pripomočkov za kampiranje, precej hrane, veliko vode in smo šli. Dolge vožnje brez plenice so me skoraj zaman skrbele (enkrat smo vendarle morali oprati in sušiti sedež), Jerca je bila nad lulanjem po pesku navdušena, pred kakanjem pa je z veseljem kopala luknjice. Najeto vozilo je takoj postalo "tole naš avto", še posebej pa so jo navduševali šotor, njegovo postavljanje in razstavljanje, kar smo počeli skoraj vsak dan.

Po več sto kilometrih ob neposeljeni obali Arabskega morja smo se podali v notranjost in povzpeli tudi čez gorsko verigo. Nemalokrat stisnem zobe, ko se cesta postavi skoraj navpično navzgor in navzdol. Roke me že bolijo, ker speči tamali več kot uro držim glavo, da ji je ne premetava preveč. Toda razgledi so noro dobri. Za prenočišče izbereva rob kanjona, stene segajo tudi tisoč metrov v globino. Zjutraj se odpravimo v hrib, bolje rečeno okoli njega. V tišini jutra ne srečamo nikogar, le velike ujede jadrajo nad globeljo v višini naših oči. "Jerca, vidiš tisto ptico? To je orel." "Ne, to je letalo," pojasni poznavalka. Res je bil ogromen.

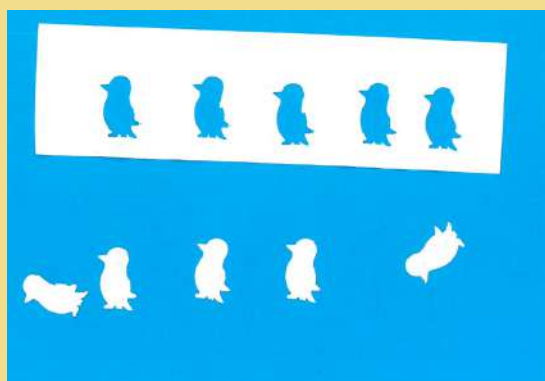
V velikem pričakovanju se odpravimo med peščene sipine. A zaradi močnega vetra, ki mivko nosi po zraku, za dve uri obtičimo v avtu, niti kosilo na gorilniku pod osamljenim drevesom se ne skuha. Tragedija? Zaplet? Negodovanje? Niti najmanj. Naredili smo si pravo zabavo na avtosedežih in pripravili malico s pogledom na kamelo, ki je okoli nas grizljala grmičke. Pred sončnim zahodom pa vendar pridemo na cilj.

Dve noči sredi ničesar in blizu nikogar. No, tako vsaj misliva. Prvo jutro spoznamo sosede beduine, ki nas povabijo na skledo pred nami pomolzenega kozjega mleka. Čez dan termometer seže do 37, ponoči pade na kakih 15, tako da iščemo zimske nogavice, jopo iz flisa, pokrivala za glavo. Ostanemo nam jutra in večeri – za plezanje po sipinah, poskuse sankanja in odkrivanje sledi majhnih plazilcev. Mala je navdušena nad brezkončnim peskovnikom! Naučimo se tudi življenjskega pravila, da če makaronček pade v pesek, ni več za pojest. Po treh tednih sva bila utrujena od vročine in od poti, počitka ob najini mali ni prav veliko. Njen "spet šotolu spali" je bil slišati navdušeno do zadnjega dne. Za vse je bilo izjemno!

Da ona nima nič od tega, kdaj pa kdaj poslušava očitke. Ampak midva tega ne počneva zaradi nje, temveč zaradi sebe – ker to midva sva. In ker naju to razveseljuje in se imamo skupaj najbolj fino, je vesela tudi ona. Tako od takrat z največjim navdušenjem pove, da gremo "vsi tlije skupaj na počitnice".

Ko je nekaj mesecev po vrnitvi iz Omana v nekem preblisku začela razlagati, da sva iz peska delali želvice, je bilo to zame sporočilo, da ji je v spominu vendarle nekaj ostalo: prijetni skupni trenutki.

Sara G.
2,5 let

Sarah Č.Š.
18 mesecev

Laura Sofia L.
5 let

Katarina F.
5,5 let

Jakob P.
5 let

Mark Z.
5,5 let

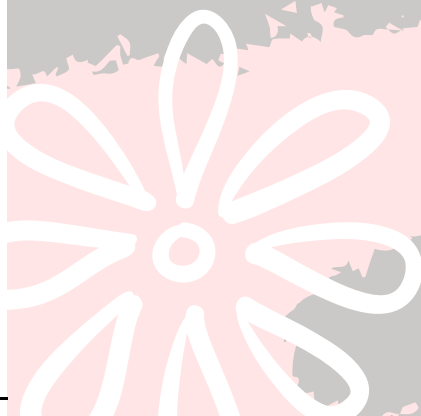
Marija Leni A.
3 leta

Evelin Č. Š.
5.5 let

Enej C. G.
3 leta

Spomini otrok na vrtec

V Angelinem vrtcu mi je bilo nadvse lepo, saj smo se vsi dobro razumeli in bili med seboj prijatelji. Moja najboljša prijatelja sta bila Jakob in Anže. Vedno mi ni bil všeč popoldanski počitek, saj velikokrat nisem mogla zaspati. Velikokrat pa so v naš vrtec prišli prvošolčki, ki so nekoč hodili v tale vrtec in komaj sem čakala, da bom jaz ena izmed teh. V lepem spominu mi je ostal tudi prostor, kjer so bili duhovni materiali, zabavno pa je bilo tudi v telovadnici, ker mi je bila všeč telovadba, saj smo se veliko igrali in zabavali. Spomnim se tudi, kako smo pisali številke v dolg trak.

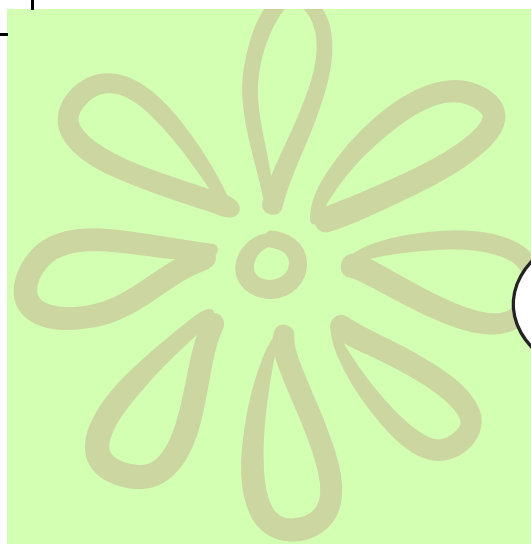

Ko sem bila v vrtcu, sem si želela oditi čimprej v šolo, zdaj pa bi bilo čisto v redu oditi nazaj v vrtec; tudi s počitkom bi se z veseljem sprijaznila.

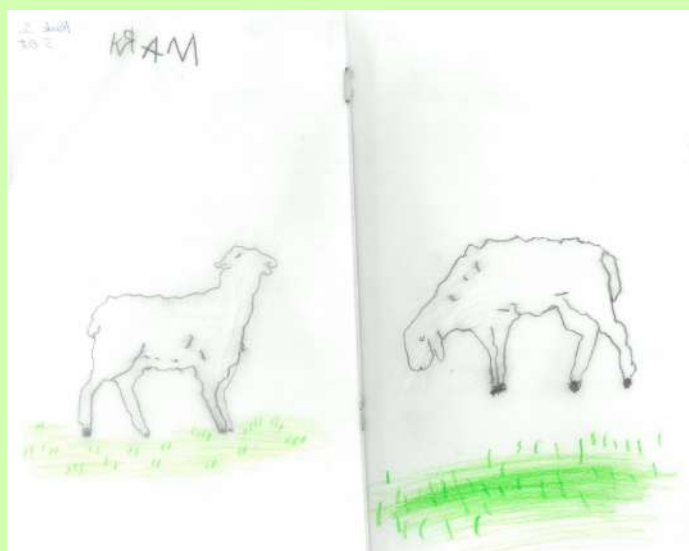
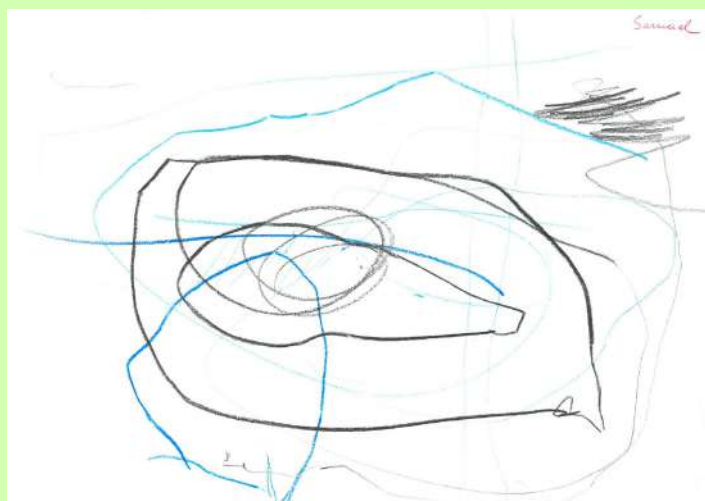
Zdaj hodim v 5.B razred osnovne šole. Skoraj vsak večer razmišljam o vrtcu in o dobrih zajtrkih, prijateljih, vijolični sobi, vzgojiteljicah in o igri.

Ema Anko, 2008

Samuel Č.
4 leta

Mark S.
5 let

Jakob
Aleksander P.
2 leti

Emanuel N.
3,5 leta

Naša dva fanta

Vedno, kadar vidim Jakoba in Edgarja, začutim v sebi globoko radost. Naša dva fantka, moja vnučka, sta v veliki meri osmisliła moje življenje. Najbolj dragocen je tisti dan, ki ga preživim z njima. Vračata mi nasmeh, radost in trenutki sreče, ki jih užijem ob njiju, se vedno znova zasidrajo globoko v moje srce. Vedno znova me presenečata, razveseljujeta, uživam v času, ki ga preživimo skupaj. Gledam ju, občudujem in ju imam neizmerno rada, ta naša dva sončka. Njun nasmeh in iskrice v očeh, njuna razigranost, veselje in topli objemčki so kot balzam za mojo dušo. Nadvse sem hvaležna, da ju imam.

Cenim radost, ki jo čutim. Vse, kar doživimo skupaj, si želim vtisniti v trajen spomin. Vsak preprosti užitek bi rada ponesla s sabo za vedno pa naj bo to nabiranje odpadlih listov in vej v parku, zlaganje lego kock, ogled predstave, priprava na tombolo, ki jo organizirava z Jakobom, ali ko greva z njim na mangov sladoled. Vedno se smejiva, pogovarjava, opazujeva, raziskujeva in sva srečna.

Biti babica je nekaj izjemnega, težko je opisati z besedami, le občutiš lahko ta velik dar, to srečo.

Zelo rada se spomnim na čas pred petimi leti, ko se je rodil naš Jakob. Bil je daleč, moje hrepenenje po njem, da ga vidim, pa neizmerno veliko. Zelo sem si želela videti to mlado družinico, svojega prvega vnučka. Kmalu sem se odpravila čez Atlantik. Bila sem nestrpna in v velikem pričakovanju. Ko sem pripotovala in Jakoba prvič zagledala, sem začutila veliko radost. Dejstvo, da sem postala babica, me je prevzelo in moje oči so se orosile – da, to so bile solze sreče. Jakob je bil star le nekaj dni, jaz pa sem čutila njegov dih in utrip, utrip njegovega srčka, čutila sem žametna lička in bila sem blažena. Danes Jakob ni več majhen fantek, a prizor, ko sem ga prvič zagledala, bo ostal neizbrisen spomin.

Sedaj imamo še enega fantka, Edgarja, ki je nasmejan dobrovoljček, prav tako ljubeč in nič manj ljubljen vnuček. Igračk dobi manj le zato, ker jih večino podeduje od starejšega bratca.

Z veseljem preživim dneve z Edgarjem in Jakobom. Rada jima podarim svoj čas, kolikor je le mogoče. Izjemno lepo je v mladi družini opazovati zavzetost, ljubezen, naklonjenost in predvsem ukvarjanje z otroki – to me posebej navdušuje. Gledam, občudujem in cenim to bivanje z veliko ljubezni, vzgajanja, igranja in dajanja občutka varnosti in pripadnosti.

Čas, posvečen otrokom, je neprecenljive vrednosti. Nič v življenju se ne obrestuje bolj od časa, ki ga z otroki preživimo kvalitetno in ljubeče. Kje lahko doživimo več veselja, radosti in sreče, če ne z našimi otroki, ko jim dajemo najbolj dragocen občutek – da so zaželeni. Otroci bodo ob ljubečih in skrbnih starših in starih starših ohranili lepe misli in topla občutja v svojih dušah in v svojih srcih.

Emilija Makovec, babica Jakoba in Edgarja Petrika

Adam D.
4 leta

Agata A.
4 leta

Lara S.
5 let

Julija C.
5 let

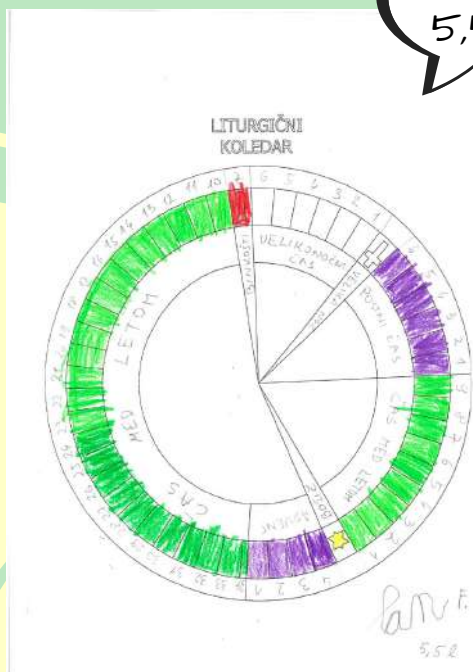
Emanuel C. P.
17 mesecev

Timotej G.
3 leta

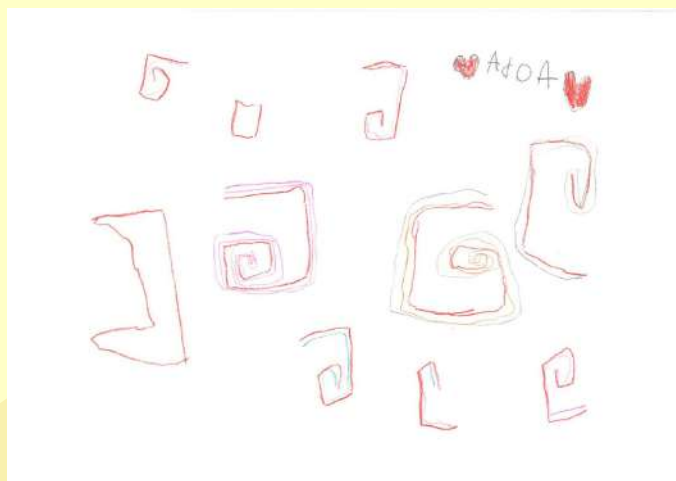

Lan F.
5,5 let

Gabriel M. S.
2,5 let

Aida P.
4,5 let

Ana Lucija D.
5 let

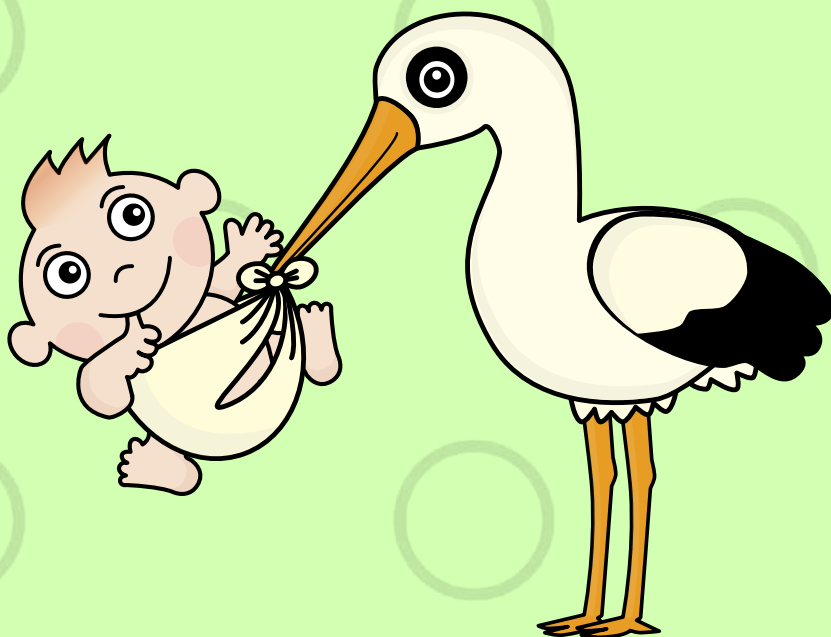
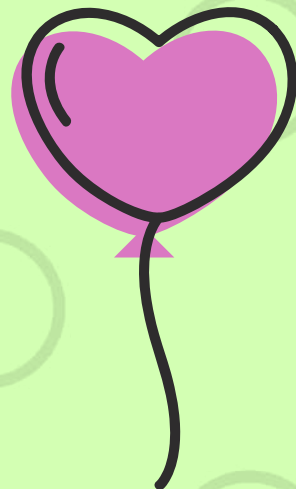
Amalija M.
3 leta

Andrej Julij A.
5,5 let

Čestitke

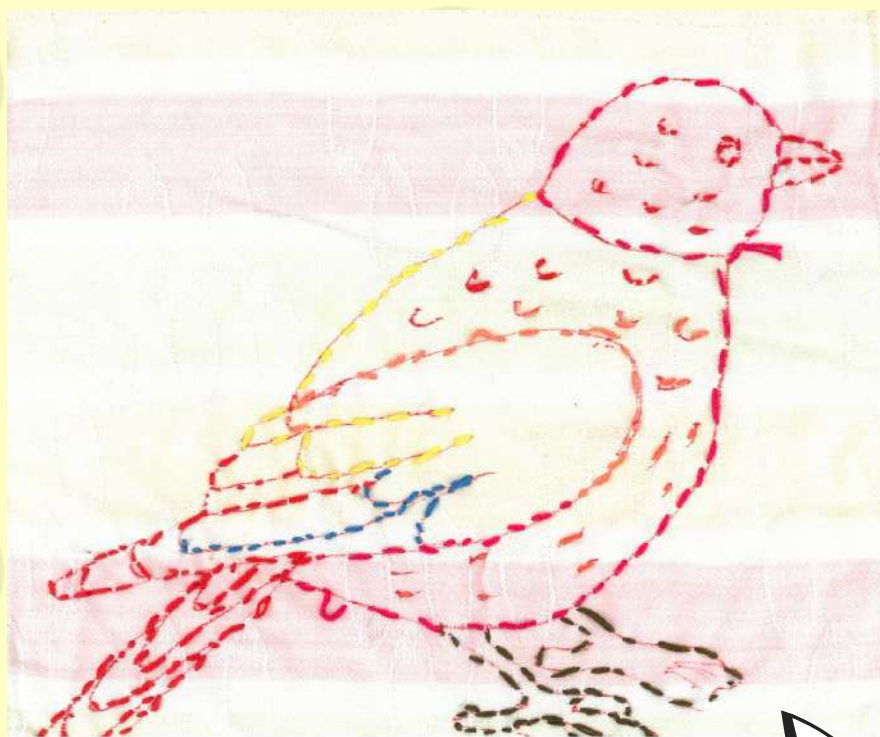
- družini DIVJAK ob rojstvu tretjerojenca FILIPA
- družini SIBILA ob rojstvu tretjerojenke SARE
- družini GUBENŠEK ob rojstvu tretjerojenca LUKA
- družini ARKO ob rojstvu tretjerojenca AVGUŠTINA FRIDERIKA
- družini ŽAGAR ob rojstvu drugorojenca JANEZA KWANCHAI.
- družini CVETKO ob rojstvu drugorojenca NACETA.
- družini PLESTENJAK ob rojstvu četrtorojenke MOJCE.
- družini KOVAČIČ ob rojstvu tretjerojenke ZITE ANE.
- družini ZRIMŠEK ob rojstvu drugorojenke NUŠE.
- Pavlini Zrimšek ob dokončanju študija za pedagoga montessori za otroke 0-3 let

Zahvale

- Kavčič Lulik Nini, Molan Urši in Hrast Urški za sodelovanje v prejšnjih številkah revije Hiša otrok.
- gospe Milici Rakovič za darovano igračo.
- S. Zorici, ki je predano vodila vrtec kot ravnateljica in kasneje kot direktorica zavoda. Iz srca hvala za vsak tvoj nasvet, kritičen pogled in topel nasmeh ter vse molitve, ki vemo, da jih še vedno nameniš tudi nam.
- mami Ane iz rumene sobe, ki nam je podarila večjo količino papirja, da lahko ustvarjamo.
- babici in dedku Ane Julite iz oranžne sobe, ki sta prispevala jabolka za sušenje.
- mami Amalijs (vijolična soba), Aleksandra (rumena soba) in Agate (oranžna soba), ki je pomagala pri pripravi stojnice in prodaji izdelkov v pasaži Maxi Marketa.
- mami Ite Bibi (vijolična soba) in Marsa Hala (rumena soba), ki nam je pomagala pri pospravljanju praznične stojnice.
- očetu Marka (rumena soba) in Sare (rdeča soba), ki se je dogovoril z gasilsko brigado Ljubljana, da smo jih lahko obiskali.
- družini Virant, ki nam je podarila slikarsko stojalo.
- staršem, ki otroku, predno odide v sobo, zaželite: "Dobro delaj in ubogaj vzgojitelje."
- staršem, ki pridete po otroka v vrtec pravočasno.
- staršem za sladke malenkosti sredi leta, ki nam polepšajo dan :)
- staršem iz rdeče sobe, ki so darovali stare telefone.
- vzgojiteljici Janji za slastne miške na pustni terek.
- Vidu Rošarju (bivši rumenček) za novoletni obisk v rumeni sobi in sladko presenečenje. Oče nam je zaupal, da je mafine pripravil čisto sam.

- družinam, ki so v postni akciji darovali igrače, oblačila in knjige namenjene družinam iz programa PREŽIV!M, ki deluje v okviru Zavoda ŽIV!M.
- družini Čampa za podarjeno kolo, ki ga otroci z veseljem vozijo po kolesarski stezi.
- družini Filipič za podarjeno žogo, ki je v vrtec prišla iz Planice, kjer so bili naši skakalci zelo uspešni. Zahvaljujemo se tudi za čokoladni namaz, ki je bil v prav posebni embalaži. Z veseljem smo si ga privoščili za zajtrk.
- gospe Tini Virant Celestina (mami Natana in Rubna) za vaje za hrbtenico, ki jih nekateri vzgojitelji vestno opravljamo, da bomo z vašimi otroki še dolgo lahko skakali po lužah in tekali po Tivoliju. Zahvaljujemo se tudi za knjigo Zdravo in okusno, ki jo je izdalo podjetje Krka.
- posebna pohvala gre letos očetom, saj so se na večerih z očetmi izjemno izkazali. Spoštovali so pravila vrtca (počasna hoja, tiho govorjenje, brez uporabe mobilnikov, vljudnost) in se res posvetili svojemu otroku. Kapo dol!
- društvu Vesele nogice za vsak pokrovček, ki ste ga prispevali, da lahko društvo staršem sofinancira terapije in pripomočke za nego ter prostore društva, ki so namenjeni izvajanju terapij in vaj.

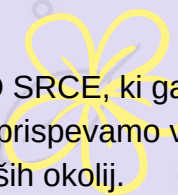
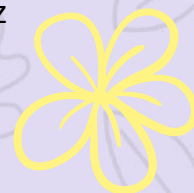

Laura G.
5,5 let

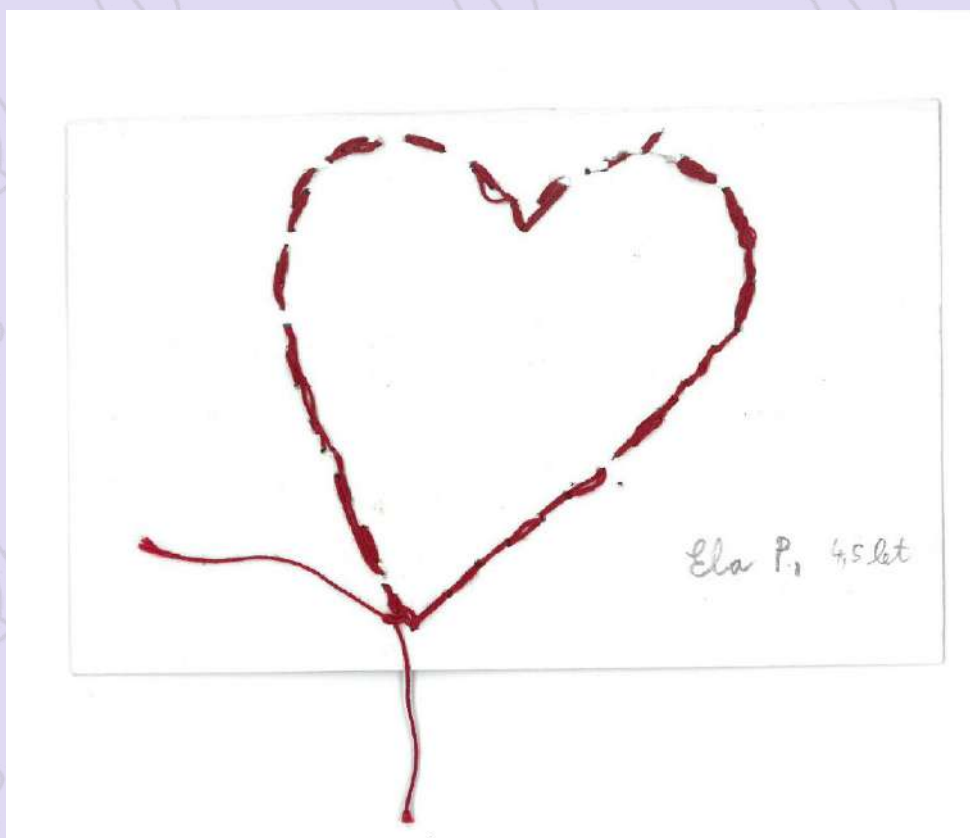
Ali ste vedeli...?

- da s. Zorica sedaj živi v Celovcu.
- da smo za Sklad Izak z novoletno stojnico z vašo pomočjo zbrali 830,00€.
- da je Marjeta Pija Cevc (direktorica zavoda) ravno toliko časa v skupnosti sester Uršulink, kolikor je star naš vrtec.
- da v zeleni sobi vsak torek kot prostovoljka pri telovadbi pomaga s. Mira Korošec. Z otroki je govorila v francoščini. Se jim pozna :)
- da smo v tem šolskem letu obnovili certifikat našega vrtca, ki ga prejmemo s strani Združenja montessori Slovenije. S tem certifikatom potrjujemo, da smo zavzeti za pristna, avtentična načela montessori pri svojem delu ter da zagotavljamo staršem kakovost vzgoje in izobraževanja za njihove otroke. Certifikat pa potrjuje tudi izraz kakovosti v odnosu do lokalne skupnosti in države.
- da je bilo v letošnjem letu razdeljenih kar 143 čipov za vhodna vrata.
- da za pot na grad z vrtčevskimi otroki, če smo v formi, porabimo le dobrih 20 minut.
- da je otrok, ko shodi, zmožen prehoditi 2 km v svojem ritmu.
- da so otroci na prvi petek v marcu 2019 sodelovali pri otroškem bogoslužju Svetovnega molitvenega dne, ki ga vsako leto pripravljajo ženske različnih veroizpovedi. Letos je to bogoslužje pripravila Slovenija. Molitveno geslo je bilo: "PRIDITE, VSE JE PRIPRAVLJENO" iz Lk 14, 15-24, kjer Jezus pove priliko o povabljenih na gostijo in se nanjo niso odzvali prvi povabljeni, pač pa vsi, ki so jih služabniki našli na cestah.
- da že nekaj let sodelujemo z društvom VESELE NOGICE. Z njim sodelujemo tako, da zbiramo plastične pokrovčke.
- da že nekaj let sodelujemo v projektu PODARITE NAM MODRO SRCE, ki ga organizira NIVEA. Skupaj z otroki ustvarimo modra srca in tako prispevamo v učni sklad NIVEA, ki z njim štipendira šolanje otrok iz socialno šibkejših okolij.
- da že nekaj let sodelujemo v AKCIJI POKLONI ZVEZEK, ki jo organizira Karitas. Zanje navadno v mesecu maju zbiramo nove, velike in praviloma črtane zvezke ali tempera barvice, ki jih razdelijo med več kot 11.000 socialno ogroženih osnovnošolcev.

- da naši otroci v tem šolskem letu prihajajo iz 18 različnih občin.
- da je v tradiciji Angelinega vrtca, da kdor praznuje rojstni dan in ob tem čuti hvaležnost za življenje - namesto s hrano (ki je zagotovljena in je je dovolj. Glej jedilnik!) in sladkarijami - vrtec obdari z darom, ki ga obogati in ki na slavljenca spominja še dolgo (npr. knjiga, pladenj, sobna rastlina, fizikalni poskus, pisarniški ali športni pripomoček, kolesarska čelada...)
- da smo v decembrskem času vzgojitelji sodelovali s Humanitarnim društvom križemrok pri njihovem projektu Obdaruj in osreči, preko katerega smo skupaj z njimi obdarili dva otroka.
- da smo skupaj z otroki sodelovali pri projektu »Mala pozornost za veliko veselja«, ki so ga organizirali v Deos, Center Starejših Notranje Gorice. Otroci so pripravili praznične voščilnice za njihove uporabnike.
- da naš vrtec že nekaj let sodeluje v 24 urni molitvi za Slovenijo. 24 urni neprekinjeni molitveni verigi se navadno priključimo v ljubljanski stolnici sv. Nikolaja.

Ela P.
4,5 let

